

ХРИСТИЯНКА

списание за
християнското
семејство

София * 1923 * година I. книга 2 и 3.

СПИСАНИЕ ХРИСТИЯНКА

ГОДИНА ПЪРВА, 1923.

КН. 2 и 3, АПРИЛ и МАЙ.

СЪДЪРЖА:

„ИИСУС ХРИСТОС“ — снимка от иконата в храма Св. „Александър Невски, рисувана от *В. М. Васнецов*.

ПОДАЙТЕ РЪКА НА ПАСТИРЯ. — *Арх. Ст. Абаджиев*.

ДА ЗАПОЧНЕМ. — *Ст.*

ХРИСТИЯНКАТА ПОБЕДИЛА. — (Разказ) от *Франсоа Коппе*.

ПОЕМИ В ПРОЗА: — Кръстът на живота; приспивен напев от *Бончо х. Бонев*.

СВЕЩЕНАТА ВЪЛНА (стихотворение) — *Л. Бобевски*.

МАРТА И МАРИЯ. — Картина.

СЕСТРИ ВО ХРИСТЕ (стихотворение). — *Л. Бобевски*.

ВЪВ БОЖИЯ ХРАМ (стихотворение). — *Ц. Калчев*.

ВЕЛИКИ МАЙКИ ХРИСТИЯНКИ — *Моника*. — от *Г-ш.*

ПРЕНАСЯНЕТО НА ЕДНО ОТ СОФ. ХР. БРАТСТВА ПРЕЗ
Р. ИСКЪР (картина).

АНКЕТА СРЕД УЧЕНИТЕ — Причина на неверието — *Арх.
Ст. Абаджиев*.

СВЕТЪТ ТЪЖНЕ (стихотворение). — *Любомир Бобевски*.

ОТ РАЗРУШЕНИЕ КЪМ ТВОРЧЕСТВО. — от *Г-ш.*

ЗА ТАИНСТВАТА. — от *Генадий*.

ЖЕНАТА НА РАБОТА. — *П. Р. Шингарова*.

ЧОВЕШКОТО ЗНАНИЕ. — *Н. Д-р Христова*.

ДО МОЯТА ДУХОВНА СЕСИРА. — *Отец Игнатий*.

СВЯТИЙ БОЖЕ, старобългарски напев — *ноти*.

МАЙКАТА. — *Хр. Попов*.

ПОСРЕЩАНЕТО НА СОФ. МИТР. СТЕФАН ПРИ ОСВЕЩ.
НА „БЕЛИЯ КРЪСТ“ — картина.

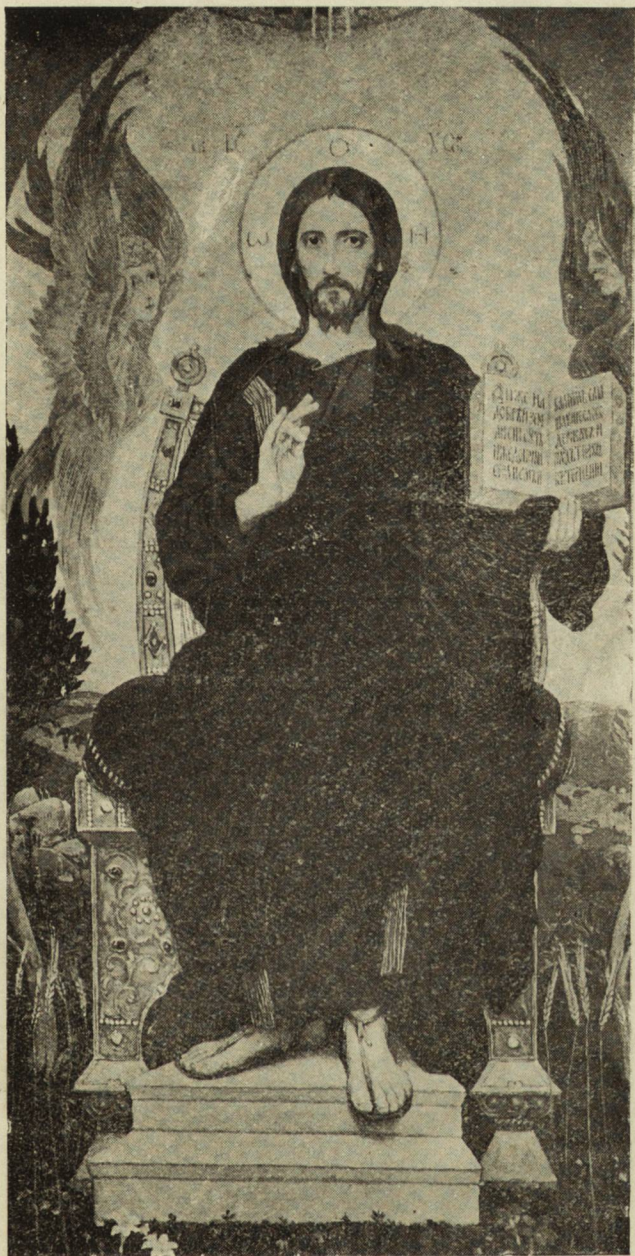
ПОМНЕТЕ ГОЛГОТА. — *Павла*.

СЪВЕТИ КЪМ МЛАДИТЕ МАЙКИ. — *Абонатка*.

ПЕДАГОГИЧЕСКИ БЕСЕДИ, майката и науката за възпитанието, целта на възпитанието — *И-ов*.

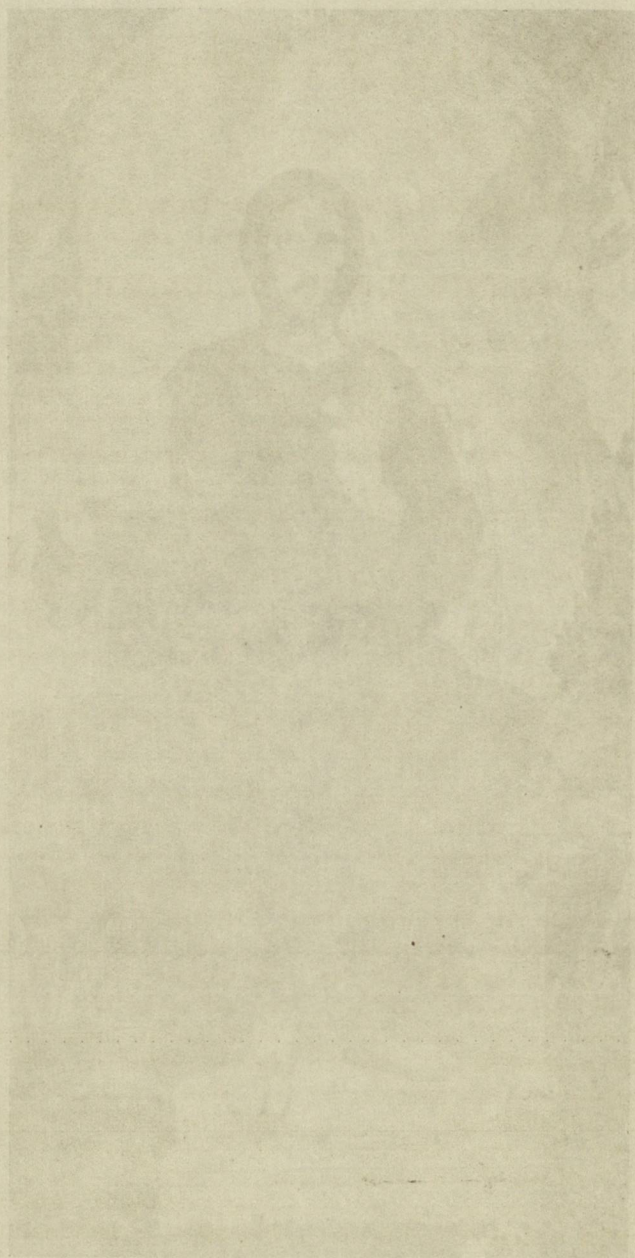
ДВЕТЕ МАЙКИ (разказ) — *Ст.*

НАШИЯ ПЕЧАТ ЗА ЖЕНАТА. — Съвжршения брак — *Ернес
Лецев*. — За вестник на жената. — *Тили*. — За какво
приготвяваме нашата девица? — Успехите на великите хора. — *Из Нар. Стопанство*.

Иисус Христос

Икона, рисувана от В. М. Васнецов.

Portrait of J. M. B. [unclear]
[unclear]

::: ХРИСТИЯНКА :::

СПИСАНИЕ ЗА ХРИСТИЯНСКОТО СЕМЕЙСТВО

Подайте ръка на пастиря!

Животът се е отчуждил от верата, скъсана е връзката между им, нарушена е хармонията. От това произтичат неуредиците в живота. На това се дължи и отслабналото влияние на църквата като фактор в него.

Време е, да се тури край на тази аномалия. Требва да се възстанови връзката и хармонията между вяра и живот. Последният трябва да се строи в съгласие с верата. Особено това трябва да става с живота на верующите, на християните.

Ето най-близката, и най-важна задача на църквата.

Но как да се започне работа над тая задача?

Ще се почне от първичната църковна клетка — *енорията*. Тук най-напред трябва да се възстанови изгубената връзка и хармония.

По какъв начин?

С предписание от горе? С устава? С проповеди?

— О, не! Всичко това нема да даде необходимите резултати.

Днешната църковна община, първичната църковна клетка — енорията е полуезическа. Требва тя да се християнизира. А християнизирането ѝ ще стане по изпитания исторически метод,

метода на апостолите, когато основавали първите християнски общини. Те работиха сред езически мир, в езически градове, сред езически общини. Те не си поставиха за задача изведнаж да ги християнизират — с сила отгоре, с влияние на чудесата и пр. Не. Те свиваха малки гнезда от верующи хора в всеки град, научаваха ги на Словото Божие и да живеят според него, прераждаха ги духовно, християнизираха ги. Тия гнезда служиха за закваска на останалия езически мир. Постепено те привличаха към себе си повече и повече хора, до като, най-после, християнството победи езичесвото.

Тоя метод на работа на християнизация беше най-естествен, най-разумен и най-правилен. И там, където по него вървеше делото църковно, резултатите беха сигурни.

Същия метод трябва да се приложи и днес за възраждането на енорията. В нея трябва да се устроят живи ядра от най-преданните на църквата християни — енорияши, които желаят да възстановят в живота си хармонията между вера и живот. Тия ядра трябва духовно да закрепнат, духовно да се споят, а след това пос-

тепенно да се развиват и разрастат, докато се слоят с целата енория. Не големината, числото на членовете, на тия ядра е важна. Важно е качеството: *в каква степен е възстановена хармонията между живота и верата у техните членове.* По-добре десет члена, но с живот напълно според верата, отколкото 110, ала да нема хармония между живота им и верата. Мерило за успеха на ядрото е хармонията между живота и верата на членовете!

Тия ядра сж Добротворно-Просветните енорийски Братства. Самата им задача говори за техното главно значение. Те сж призовани да изиграят голяма рол в родната църква. Тем се възлага да възродят религиозния живот, да направят църквата дейна, жива. Те сж надеждата на всеки милеец за успеха на родната църква.

Св. Синод издаде устав за тия братства. Сам по себе си уставът нищо не може да направи. Той е само канвата, по която може да се шие, коловете, по които може да се плете, стълбовете на сградата, между които ще трябва да се гради.

Кой ще гради?

— Майсторите: пастирите църковни. Всички те сж задължени от своя пастирски длъг, от своята клетва пред Бога, от Св. Синод, от епар. власт *да градят.* Да направят братства и да започнат работа в тях и чрез тех.

Но сами пастирите ли?

— Никой майстор сам не работи грамадно здание. Той си има помощници и работници.

Всички добри християни и

християнки трябва да станат помощници на свещеника. Те трябва да бждат негова десна ръка, негови крепители в новото дело, негови сподвижници.

Делото е велико и високо благородно: ще се полагат основи за въздигането на великолепното красиво здание на живата и дейна християнска община, ще се възстановят в нея хармонията между живота и верата. . . Могат ли добрите християнски сърдца да не пожелаят да станат основни камъни на новата сграда.

Християни и християнки, по дайте ръка на вашия пастир и започнете братственото дело при своя енорийски храм.

Но помнете, че неговата главна задача е: *възстановяване хармонията между живота и верата!* Живот според учението на верата. Само такъв живот трябва да имат членовете и братствата. Без това нема да има братство, а — старата енория с дисхармонията.

Които не желаят хармонията или които не живеят според не, нека не отиват в братствата и от самото начало да разтройват техния живот, да пречат на техния напредък. Братствата сж живата дейна християнска школа за духовно прераждане и възраждане — преди всичко на членовете им. И само ония, които жадуват за това прераждане и които с всички усилия ще се стремят към него като членове на братствата, само те и само такива, нека влезат отначало в братствата и подадат ръка на пастиря.

Архим. Ст. Абаджиев.

Да започнем.

Не виждате ли, че нивите сж вече побелели (Иоан 4, 35 ст.).

Млада девойка се скиташе нещастна по улиците. Майка и баща нямаше. Тя ги не помни. Отдавна бяха изгнили в гроба. Девицата ходеше немила недрага, от всички презрена, да тжрси своето щастие. Срещна я веднаж белобрад старец на полето. Поискашли се той и каза :

— Слушай, шерко! Ти си нещастна, бедна. Виждаш ли това поле? Гледай какви пжлни хубави класове има. Щом започнеш да ги сжбираш в ржката си, всеко жжно ще стане жжлтица. И колкото по-голем е класжт, толкова повече жжлтици ще ти даде. Тржгни и сжбирай! Само едно ще помниш: назад неможеш да се вржшаш нито крачка!

Девойката благодари на стареца и тржгна радостно из полето. Колкото по-нататжк отиваше, толкова по-големи класове виждаше. Но тя не отжсна нито един.

— Още по-големи ще намеря, си говореше тя и продължаваше да вжрви.

Изведнаж тя се намери в една редка нива с мжршави, сухи класове. Жално й стана за хубавите големи класове, но назад неможеше да се вжрне. Па не ѝ се щеше

да отжсне от тези, макар и не толкоз хубави. И какво нещастие! Когато тя се реши да отжжсне пжрвия клас, той излезе сжвсем празен. Бедната, с празни ржце, угрижена напусна полето и отиде да се скита пак тжй нещастна.

Християнко, не постжпваш ли и ти тжй? Не пробираш ли класовете? Не отлагаш ли от днес за утре да се обогатиш с вечното богатство, което молците не могат да ядат, крадците не могат да ти откраднат, нито ржждата го поврежда.

Не отлагай! Помисли за душата си! Пжрвият клас, който ти попадне, отжжсни го! Започни! Защото назад нема да се вжрнеш. Веднаж се минава из пжтя на живота. И когато тжрсиш по-големи класове, когато чакаш по-добро време, ти ще осжмнеш с празни ржце и ще останеш да се скиташ бедна, като нещастната девойка.

Започни! Ти си призвана да внесеш еля на милостта в жестоките и озлобени човешки сжрдца. Вземи факелжт на Христовата светлина и освети тжмните страни на човешкия живот. Започни! Да започнем!

Ст.

Франсуа Коппе.

Християнната победила.

Годеникжт на Ирена де Гранфиер замина за война. Тя го изпрати без сжлзи, без отчаяние, с пжлна вера в провидението, достойна за очудване. Завжрна се в кжщи. Облече пак черната рок-

ля, която носеше, докато беше в калугерския пансион. Свали от себе си всички сжжпоцености. Остави само годежния си пржстен и сребжрния кржст, който висеше винаги на шията ѝ. Помоли се от

всичката си душа и отиде да навести своите бедни, чийто мъже или синове беха сжщо на война.

Годеникжт ѝ Виконт Роже не бе служил. Но щом се обяви войната, той, като истински патриот се записа доброволец и постъпи в редовете на войската като прост войник. Ирена не се възпротиви и не му попречи да изпжлни своя джлг. Тя даже го окуражи, като му каза, че има предчувствие, какво той ще се вжрне здрав и победител.

Единственият веществен спомен, който тя му даде на заминаване, беше едно снопче руса коса, отрезана от челото ѝ. С трепетно сжрдие той тури този свещен залог на техната взаимна любов в златния обгербван медалион, който той носеше постоянно на гжрдите си.

Всеки знае колко ужасна бе френско-пруската война и какви загуби причини тя на Франция.

От бойното поле идеха най-печални известия. Ирена не искаше да се покаже слаба и издаде скржбата си пред околните и прислугата. Тя немаше родители, нито роднини. Вжзджржаше се да говори за годеника си. Обаче, всеки ден, кога приближеше часа, когато куриержт требваше да мине покрай замжка, тя седеше на прозореца и го очакваше с нетжрпение да се покаже. Ако той заминеше, без да остави писмо, тя из джлбоко вжзджхваше. Отиваше в черква да се моли и навестваше повторно бедните в близкото село.

Виконт ѝ пишеше доста често. До месец август тя немаше основания много да се безпокои. Но скоро след това тя узна, че той се намира в обсадения от прусите френски гарнизон в Мец, и че в

пжрвите сражения той е незасегнат. След това, тя вече нищо не разбра и не чу за него. Обаче, никой не я виде да плаче или да се отчайва. Когато вечер старият домашен лекар и свещеникжт разказваха за ужасите на войната, за пораженията на французите и за хилядите убити и ранени войници, тя с стоекта твжрдост заджржаше сжлзите си и все се надеваше, че Роже нема да бжде убит.

Една сутрин рано призори, Ирена бе сжбудена от необикновени гжрмежи. Не далеч от замжка в гжстата гора, неприятелски войници, дошли да разузнаят местността, беха нападнати от френски доброволци, и след една малка схватка, се беха разбегали в безпоряджк.

Ирена, без да губи ни най-малко присжтствие на духа, се разпореди веднага да приберат в замжка тежко ранения в главата баварски офицер. Внесоха го в стаята. Простреха го вжрху един вехт сламеник. Той беше блед, окжрвавен, с затворени очи. Тя с неизказан кураж и голема нежност му даде пжрва помощ. Прати веднага за доктор и заедно с него положи всички старания да намали болките и облекчи сжстоянието на ранения.

Раненият се поуспокои. Докторжт даде нуждните наставления и си отиде. Вечерта, като дойде да навести болния, той го намери много отпаднал.

— Сигурно той ще прекара зле нощта, промжлви той, като поклати главата си, Пулсжт е много у-

силен, температурата висока. . .
— Може би, той е изгубен, попита Ирена, треперяща от вжлнение.

— Не се знае още. . . . Това лекарство често успокоява и възобновява силите, и ако температурата спадне. . .

— Само че трябва да му се дава всеки четвърта час. Постоянно да се менят компресите. . .

— Ще следвам точно вашите предписания, г-н докторе.

— Но, госпожице, защо вие? Некой от вашите хора би могъл...

— Не, докторе, защото, може би, Рже е тоже болен или ранен в чужбина и колко бих желала, в такъв случай да се грижи за него също тъй некая немцойка.

— Добре, нека тъй да бжде. На разсъмване аз ще мина да видя състоянието на болния, — каза докторът, като си отиваше.

Едвам се беха изменили пет минути от излизанието на лекаря, когато ранения сфлицер си полуотвори очите и с слаб, едва чуван, глас промълви:

— Докторът ме сметаше за заспал, но аз всичко чух. Благодаря ви от всичката си душа от моя и от страна на тази, която ме очаква там, и за която, може би, благодарение на вас, аз нема да бжда изгубен.

— Недейте се вълнува, успокойте се... от почивката и сжия зависи вашия живот.

— Да, каза той. Но преди всичко аз трябва да ви поверя една тайна, която ужасно ме измъчва, защото... може би ще умра... Аз дадох обещание и трябва да го изпълня.

— Ако това ще облекчи душата ви, говорете.

— Войната... Да, войната е безчестно дело!... Това беше миналия месец, под Мец. Аз убих подло един французки войник...

За да прикрие своята бледност,

Ирена намали светлината на лампата. Той подзе:

— Пратиха ни да нападнем една кжщица, кждето вашите се беха укрепили. Ние вжрвехме предпазливо, без шум, като ловците когато дебнат дивеч. Нощта бе тъмна и ние се криехме зад тополите, насадени от страни на пжтя. Стигнахме незабелезани. Аз пръв забих сабята си в гжрба на войника, който пазеше караул при вратата. Той падна, без да може да повика за помощ. Ние превзехме сградата и избихме войниците.

Ирена си затули очите.

— Смутен от станалото, аз се готвех да се отдрпна с войниците си. А месечината се показва зад един облак. Освети с своята бледа светлина един войник, който хжркаше на земята в предсмъртна агония. Уви! той беше сжция, когото аз бех промушил с сабята си!... Обзет от неизказано сжстрадание, аз се наведох към него и исках да му помогна. Но той ми каза:

— Кжсно е вече... аз умирам... вий сте офицер, благородник, може би...

— Да, но как мога да ви помогна?

— Само като ми обещаете да предадете това, каза той, като извади един медалион висец вжрху окжрваените му гжрди, на...

Но последната му вжздишка не му позволи да доискаже думата си. И името на неговата любима, или годеница за мен остана непознато. Като видех герб вжрху скжпоценността, аз го взех, и се захлех да издира жената, на която той искаше да го завещае, за да го предам. Ето го, вземете го, но най-пжрво ми се закжлнете,

че, ако умра, вий ще изпжните този свещен длг вместо мен.

И върху подадения ѝ медалион, Ирена позна герба на своя годеник!

Сърдцето ѝ се сви от неизказана болка. Но тя направи свърхчовешко усилие и каза:

— Заклевам ви се, господине, успокойте се вече!

След направеното признание, раненият се успокои и се унесе.

Ирена стоя длго до леглото му, права, треперяща, без сжлзи.

Да, годеникът ѝ е убит! Това е неговият герб, колкото стар толкова и славен. Кржвта, която е засжхнала върху му, е негова! Но не славно и геройски е загинал нейния мил Роже, но убит в засада, без да може да се брани, нито да вика за помощ! И този човек, който спи тук е неговият убиец! Той сам призна, че го е промушил в гърба, а сега спи длбоко и самата тя му каза: „успокой се вече!“ И каква по жестока ирония на сждбата от тази, да се падне именно ней да се грижи за убиеца на своя годеник. Тя обеща на доктора да му дава редовно лекарство, за да го избави от смъртта... Този ужасен човек разчита напълно на нейното милосърдие, той почива спокойно под нейния гостоприемнен покрив.

Ето шишето, от което зависи неговия живот и смрт... Времето за даване лекарство наближава... Какво да прави?

Тя чувствува, че я завладява непреодолима умраза към този, който ѝ отне едничката радост в живота. Кржвта ѝ кипи от възмущение и мислът, да отмжсти на този, който тжй предателски е

убил нейния годеник, я жестоко измжчва. Но тя трябва да спаси убиеца, за да изпжлни некакъв си човешки и християнски длг! Боже мой, може ли човек да бжде до такава степен възвишен? Не. Никога. Тя по-скоро ще счупи шишето с лекарството, отколкото... Не, това не е нужно, тя може да не му дава лекарство, както би станало, ако тя би случайно заспала.

Но след ужасна вътрешна борба, сжлзи бликват от очиге ѝ и тя извиква:

— „Не, това е безчестно!“ ...

В това време, немецът се сжбуди от болки и висока температура и с слаб умоляющ глас прошепна: „вода“!..

Ирена стресната дигна очи и хвжрли благ поглед върху иконата, изображаваща „Христос на Голгота“, закачена на стената, близо до леглото. Устните ѝ прошепнаха нещо и тя с най-големо усърдие нале от лекарството в чашката и го подаде на ранения.

Господи само ти знаеш, какво ставаше в душата на тая мжченица след това ужасно изпитание, когато **изкушението да отмжсти и християнският длг да спаси**, се бореха в сърдцето ѝ!... Ти който бе изкушаван от дявола в пустинята и най-последно каза: „Махни се от мен!“ Господи, аз сжм уверен, че не само си простил колебанията на тази измжчена душа, но си я сжжалил, и даже благословил... .

Когато докторът дойде призори да навести ранения, той завари Ирена, че му подаваше с треперящи ръце чашката с лекарството. Но нейните хубави руси коси беха всецело побелели. . .

Бончо Х. Бонев.

Поеми в проза.

1. Кръстът на живота.

Вжрех по тиха, крайна улица. Беше студена есенна вечер. Пжрвите звезди трепнаха по небето. Уморен, — аз се движех на тишина и усамотение, задълбочен в мисли. Тъй улисан, — ненадейно чувам след себе си равномерни, бавни стъпки. Обръщам се веднага и виждам: жена. Просекиня, носяща на гръб тежък вжрзоп джрва, а под ръка кжрпа с кжсове хлеб.

„Цел ден е ходила за подавание, казах си аз. Може би у дома е оставила малки деца, които чакат от нея всичко. Малки, измръзнали и гладни дечица, очаквайки я с трепет и надежда. И тя е ходила цел ден да проси, за да ги нахрани тая вечер, да ги стопли и приюти в майчини обятия...“

Горката жена изнемогваше под тежината на товара. Стъпките ѝ беха внимателни и бавни. Очите ѝ се взираха уморено в дрезгавината и при всека крачка тя издаваше жалобен, заджхан стон. Пржстите и сухожилията на десната ѝ ръка, с която джржеше товара, беха силно изпжнати. В дрезгавината аз сжзрех лицето ѝ, изпито и бледо, — нейните хлжтнали орбити и болезнено загаснал взор.

Аз се покжртих, отстжпих две крачки на страна и спрех. И стори ми се, че видех сжвжршено друго: не товар, а тежък кръст осланияше плещите ѝ. Взрех се поджлбоко и останах смаян: челото ѝ сияеше в бледо-кжрвна светлина, а погледа ѝ и всички гжнки от

лицето ѝ изразяваха безмжвно страдание.

— Нимá това не е товарът с топливо? запитах се очудено.

— Не! — отвжрна други глас в мене. Това е кръстът на живота.

И когато жената ме отмина — безучастна и скржбна — и аз я проследих с поглед — две едри сжлзи се спреха на очите ми.

„Страдание — казах на себе си аз — ти си по-велико и от всичко на света!“

А в далечината, като светла точка, се движеше нещастната жена. Аз виждах секаш тежкия кръст, под който изнемогваше и чувах нейния заджхан жалобен стон.

2. Приспивен напев.

Седя в стаята си — оборил глава на стола. Унесен в себе си, аз чувам по едно време тиха, познатата песен. Услушвам се усмихнат: майка ми. Майка ми пее от сжседната стая.

Веднага в паметта ми изниква хубавият спомен на моето детство. Това е моята мила колибелна песен. Старата жена е разровила отдавнашни спомени, наведена над своята плетка — и сега си припомня за своите момински години, венчалния обряд, своя починал сжпруг и пжрвата си рожба, с която неразривно е свжрзана и малката колибелна песен. Колко мили спомени за старата майка! И тя пее. Аз слушам нейния тих, отслабнал глас и тржпна от вжлнение и сжлзи.

Тихите, некога приспивни напеви над моята люлка — ме трогват и унасят. Аз се заджхвам от наплив на безименни чувства, а в

паметта ми се редят щастливите, протекли в безгрижие и ласки, години на моето детство. Аз слушам тихите нотки от моята забравена колибелна песен — и виждам секаш майка си, надвесена нежно над люлката ми, със светнало лице от майчина обич. Тя ми пее. Тя се усмихва. И ме гали. Аз притихвам от нейната песен. Напевът бавно замлъква и ме унася, унася...

И сега слушам същата песен. В душата ми избликват нечакани сълзи за моите сегашни нерадостни дни. В паметта ми пробегват красиви и милни картини от моето пжстро детинство, пълни с примамливи краски. После веднага се нижат годините на моите безименни страдания и скърби, — и аз — неприютно-самотен — заплаквам без сълзи...

А майка ми пее моята коли-

белна песен.

Глуха скръб ме задавя. Аз искам да стана, да отида при нея и припадна в нейните любими скути. Искам да ѝ разкажа за своите безименни страдания и болки, да я прегърна като малко нейно дете и да ѝ кажа: Майко! Приюти в своите старчески обятия своя безприютен син. Разкажи му за неговите безгрижни години, приласкай го с своите треперящи, сухи ръце, обгали душата му с хубави думи, утеши го, майко! Умири неспокойния му дух и влей му забрава и радост. Приюти го до своята родна душа и запей му неговата забравена колибелна песен...

Аз се забравям в мисли, а от съседната стая се чува тихият, отслабнал глас на майка ми и последните нотки от моя приспивен напев...

Любомир Бобевски.

Свещенната вълна.

Ту поток я видиш буен, що залива
С пламъци душата, с вера топла, жива;
Ту вулкан изригнал сред скърца студени,
В лава ги обжрнал — в миг възпламенени!

*

Нищо е пред нея буря, що помита,
Нито гръм, ни мълнии, силата ѝ скрита,
Силата велика, силата ѝ сячна,
Изворно-целерна — е една безкрайна!

*

Силна е, защото носи за скърцето
Кротост и смирене; сини кат небето
Сж очите нейни — зрачни, топли, меки, —
Майчински, защото те обичат всеки!

*

Извора се крие в тихите джбрави,
Чудни и незрими и прикача здрави
Нам криле от вихър с устреми високи,
С чувства благородни, пламенни, дълбоки!

Марта и Мария.

Любомир Бобевски
Сестри во Христе.

Забиха медни камбани,
Зора се сипна — сжмна,
С очи в земята заковани
Килията си тжмна
Напустна тя сжс стжпки мудни,
В душата с чувства светли, будни!

*

По стжлбичките малки, тесни
Тя крачи тихо, леко,
А чувствата ѝ в святи песни
Ще екнат на далеко,
Ще литнат горе — над зезездите,
Да просят милост за душите!

*

Пристжпя в черквицата свята
Смирено, с вяра чиста
И сецз тя, че е крилата
Душата ѝ сребриста,
Кат птичка тя че се вжзема
На горе — дето злоба нема!

*

Застана в храма — пред олтаря
Впи поглед мил в Исуса,
С надежда, дето недогаря
Кжм Тоя, що раздруса
Светжт изджно чрез Голгота —
Де даде Си за нас живота!

*

Прииждат още — много, много,
Изпжлват храмжт, всички
Горещо — с плам, се молят Богу
И както хор от птички,
Запял при изгрев слжнце, сладко
Запяват те на своя Татко!

*

Те на женихжт свои пеят
Хвалебните си химни,
Лицата им от кротост греят,
Превржщат дните зимни
На майско утро сред полята,
Де ведра чувства се душата. . .

Във Божия храм.

Тебе, Боже, днес се молим
С поглед горе към небето;
Нека, Боже, твоята воля
Да ни освети сърцето!

Нека всичко, що мечтаем,
Да е свято, благородно;
Нека всичко, щото правим,
Тебе, Боже, да й угодно!

Помогни ни, Боже мили,
Към небето да летиме;
Дай ни, Вишний Боже, сили,
За да славим твоего име!

Помогни на всички тука,
Що се молят в таз ограда,
На труда им дай сполука,
На душата им — отрада!

Тебе, Боже, днес се молим
С поглед горе към небето;
Нека, Боже, твоята воля
Да ни освети сърцето!

Нека всичко, що мечтаем,
Да е свято, благородно;
Нека всичко, щото правим,
Тебе, Боже, да й угодно!

Съобщава Ц. Калчев.

Велики майки християнки.

Моника.

Некои от нашите читателки може би знаят нещо за живота на Св. Августина. Те знаят, че този прочут светец, голем философ и бележит отец на Църквата, дължи, както той сам признава, едва ли не всичко на своята майка.

Тя се родила през 332 година и умрела през 387 година. Родителите ѝ били християни. Мъж ѝ се именувал Патриций и бил езичник. Тя успела да го обжрне към Христа. Син ѝ — Блажени Августин — е изложил в трогателно описание своя живот и живота на майка си. Тази негова книга, озаглавена „Изповеди“, е една от най-трогателните всемирни книги. От тази книга се вижда, с каква любов и мъдра грижливост се отнасяла майката на Блажени Августин към своя син. Моника се смета от

всички за образец на идеална майка-християнка.

Тя никога не се отнасяла с своя син грубо. Тя тайно плачела за неговите младежки грехове. Молила го непрестанно да предаде живота си на Христа, — да се покржсти. Но младият, знатен, учен и навикнал на разгулен живот нейн син не искал отначало и да чуе.

Но майчиното сърдце най-последна надвило. Августин, след дълги душевни борби, предал сърдцето и душата си на Христа.

Как великата и добра майка действувала вжрху душата на своя син?
— Чрез нежна обич!

Тази майчинска обич била тжй нежна, тжй дълбока, щото разумният син, скоро започнал да предпочита майчината обич пред обичта на най-префинените си любов-

ници — езичнички, с които дружел по-рано.

С каква нежност се навежда тя над неговото легло и му шепне велики думи, излизачи из чистото майчино сърдце.

С какъв трепет се четат и днес още онези страници от „Изповедите“ на Бл. Августина, гдето се описва, как майка и син, сред нош разговарят в градината. Нежните звездни лъчи гаят и двамата, бледната луна тихо разлива меката си синкава светлина между гъстите градински дървета . . . а майката, притиснала до гърди своя обичен син, му нашепва думи за великата Божия любов, за възвишеността на доброто, за безкрайността на всемира . . .

Еднжж, когато, плътска любов и световни сжблзани заплашвали да откъснат Августина за известно време от неговата майка... когато, въпреки майчините сжлзи и увещания, той тръгнал на път, без да сжзнава, че отива за да погине в примките на злото и сжблзните, великата майка — християнка, скриваща сжлзите си, вместо „сбогом“, тихо казала на своя син:

— Ето, синко, виж . . . падам на колене и нема да стана, докато не се вжрнеш . . .

Могжща била сжблзанта, синжт заминал. А майката стояла на колене, плакала, молила се на Бога, и чакала . . . Тя знаела, че нежното ѝ сжрдце е обжрзало с неразкжсваеми вжзки душата на

благородния ѝ син. Тя знаела, че той ще се вжрне . . . и не се измамила.

Още по пжтя в душата на Бл. Августина започнала да се надига страшна скржб.

Той не можал да изгони из сжзнанието си образа на майка си. Той знаел нейната безгранична обич; той знаел, че тя ще устои и ще го чака на колене чак до като се вжрне. Ами ако той се увлече и я забрави? А тя ще стои на колене, гладна, разплакана, изнемоцяла от скржб. Каква радост може да изпита той, щом образжт на майка му ще бжде винаги в душата му? Не, той нема да проджлжи пжтя. Ще се вжрне.

— Мама ме чака? Кжде отивам?

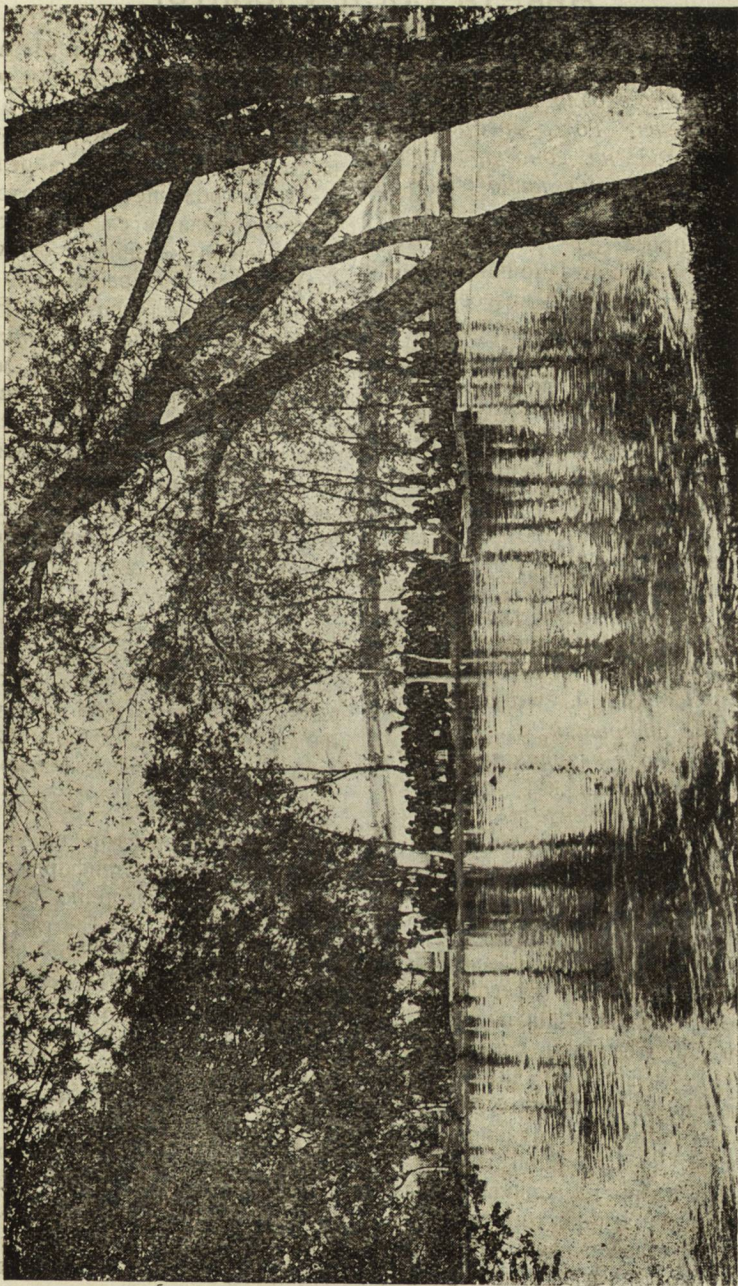
И той се вжрща отсред пжтя при майка си, окжпан в сжлзи.

*

О, майки, колко много можете вие да далете на вашите мили рожби. Днешните дни на морална поквара, приличат много на дните, в които живел св. Августин. Имайте винаги пред очи делата на великата майка християнка — Моники. Пазете да не охладее кжм вас сжрдцата на вашите рожби. Бждете кжм тех нежни и внимателни. Тази нежност тжй ще привжрже сжрдцата на децата ви кжм вас, че вие ще станете за тех истински ангел-хранител през време на целия ви земен живот.

Гиш.

Пренасяне на едно от Соф. Христ Братства през р. Искър, по случай освет. на „Белия Кръст“.

Анкета сред учените.

Причините за неверието:

а) Неверието е дало на човешкия темперамент. То е предразсъдък и плод на едностранчиви занятия. То нема нищо общо с научните открития.

По въпроса за религиозното неверие и неговите причини обикновено демагозите и враговете на верата говорят и пишат, че то е логически резултат от последните научни изследвания, че е последна дума на науката, културата и цивилизацията.

Съвсем противно на това твърдят в своите писма — отговори на анкетата, хората на науката, най-компетентни по тия въпроси. С твърдост и откровеност, достойна за тех, едни твърдят, че *неверието е плод на човешкия темперамент, дело на скептически характер*, че то нема нищо общо с научните открития, а други — че *неверието е резултат на ленност, предразсъдък, или пък плод на едностранчиви занятия и неправилни схващания.*

Но по-добре, нека говорят самите учени.

Вилиям Хенри Флауер († 1899 г.), един от най-великите учени от 19 век, дългогодишен професор по анатомия и физиология в Гюнтеровото учреждение; от 1884 — 1898 г. директор на естествено-историческото отделение в Британския музей; когато прочутия учен Вирхов говори за неговата дейност, извиква: „Флауер е крал на директорите на музеите!“; човек с висок авторитет по въпросите за анатомията и физиологията. В отговор на анкетата писал:

„На вашето писмо от 31 януарий мога да забележа, че в всеко общество и в всеки век е имало и има хора, неспособни да признаят доказателствата на религията на откровението, защото по своята природа те сж хора, които (без всекакво желание за оскърбяване) можем да наречем *хора сж скептически темперамент*. Ез не мисля, че *научните открития от последното столетие сж могли да увеличат числото на такива хора за сметка на иначе устроениите*. От наблюденията ми над големия кръг мои познати от разен род, занимаващи се сж сжщите изследвания, които ние наричаме „научни“, аз сжм изнесал убеждение, че *числото на религиозните хора сред тех не сж по-малко, отколкото сред другите групи*, като юристи, доктори, военни и пр. При това аз не виждам основания, защо това число трябва да бжде по-малко“.

Давид Старр Джордан,

биолог и зоолог, ректор на университета Леланда Станфорда млади от 1891 г., професор по биология в университета на Бйотлера от 1875 г. 1879 г., професор по зоология от 1879 — 1885 г. и ректор на университета (от 1885 — 1891 г., в Индиана; член на американската Асоциация за прогреса на науките, на Американското философско дружество, на Академията на науките, на Биологическото дружество, на националната асоциация на образованите; д-р по медицината, д-р по философията, д-р по правото, автор на много учени работи, отговаря така по въпроса за неверието:

— „В моя житейски опит не се е случвало да срещна учени противорелигиозни или враждебни на християнството. Нема съмнение, че такива могат да се намерят, но даже и у тех неверието е въпрос *личен*, въпрос на *характера, темперамента, а не се дължи на самата наука*“.

Професор Джордан Роменс († 1894 г.), един от първите съвременни натуралисти, в своето писмо твърди така: „*Неверието е обикновен резултат на мързел, често пкти на предразсъдък, и никога не може да бъде предмет на гордост*“.

Джордж Карпентер,

професор по зоология в кралския колеж на науките в Дублин от 1904 год., асистент натуралист в Дублинския музей, автор на ред научни съчинения, в своя отговор по въпроса за причините на неверието е още по-категоричен. Според него изучаването тайните на природата и широкото и пълно научно знание *не води към неверие*. То не е привело такива учени, като Китчен, Паркер и Флауер към отричане християнството.

Д-р Ф. Милво Перкин,

началник на химическото отделение на политехническият институт „Боро“ в Лондон от 1877 г.; един от основателите на Фарадеевското дружество, специалист по електрохимията, пише: „*Като съдя по известните ми случаи, аз уда към заключение, че колкото е по-широко развитието на човека, толкова е по-дълбока неговата способност да възприема таинственото и толкова е по-силно неговото религиозно чувство*“.

Според проф. Роменс, към неверието се отива още и тогава, когато човек всецело се предаде на изучаване физическата природа и забрави човешката, както и когато даде предпочитание на първата пред втората. Сам той дошъл до заключение, че човешката природа е най-важната част от целата природа и че само от гледището на това заключение трябва да се изследва верата.

Същото твърдение намираме и в писмото на Джеймс Критен Браун, д-р по медицината, д-р на науките, д-р по правото, член на Ню-Йоркската медицинска академия и автор на ред научни трудове. Той пише:

„За нещастие, някои учени, макар способни и честни, обаче, отдали се всецело на изучаване материалните предмети, отричали събогодукновеността на Писанията или пък съзнавали своята неспособност да си съставят каквото и да било мнение по религиозните въпроси“.

б) Неверието се шири сред обозния ариергард на учените. Неверниците сж, обикновено хора от 3 и 4 разред учени. В първите редове на учените стоят хора идеалисти и верващи.

Демагозите неверници, обикновено твърдят, че неверниците сж хора на чистата наука, хора на положителни знания, които сж гордост на науката и човечеството. Сжщите демагози говорят, че материалистическата философия е най-научна, а нейните изповедници сж първокласни учени.

Тъкмо противното твърдят в своите писма-отговори на анкетата, знаменитите учени. Те твърдят, че обикновено неверието се шири

сред обозния ариергард, а не сред пжрвенците на науката, че самите материалистически възгледи говорят за техните изповедници, като за учени от 3 и 4 разред, и че в пжрвите редове стоят идеалистите и верващите хора.

Ето буквално и самите думи на учените великани:

Александр Мжхалистер,

доктор по медицината, доктор на науките, доктор по правото, член на английската академия на науките, анатом и физиолог; от 1883 г. професор по анатомия в Кембрижкия университет, а преди това професор по зоология в Дублинския университет; автор на много учени ръководства по морфология и зоология, пише:

„Из моя опит аз дойдох до убеждението, че неверието в божественото откровение, дадено чрез живота, трудовете, смъртта и възкресението на нашия Спасител, повечето преобладава сред ония, които аз ще си позволя да нарека *обозен ариергард при лагера на на науката*, отколкото сред ония, за които активния научен труд създава истинска жизнена задача“.

Сър Джеймс Пджжет († 1899) знаменит хирург и паталог, бивш президент на английския съюз на хирурзите и вице-канцлер на Лондонския университет от 1884—1895 г., получил много отличия и докторски степени от британските университети, изпратил на Табрума (тоя който прави анкетата) цела статия, под заглавие: „В отговор на вашите въпроси“. В тая статия по занимаващия ни въпрос пише:

„Между учените вие ще намерите *твърде малко хора*, които да нападат на теологията и на религията. Нападките, които им

се преписват, произлизат, най-вече, от хора, *твърде малко запознати с науката и ползвачи се не от нейните факти, а само от далечни умозаклучения из тех*. При това, такива хора сж готови да се ползват и от всичко друго, каквото се случи и от какъвто и да било източник, стига само то да ругае религиозните вервания“.

Тжкмо така, както правят комунистите, които наричат буржуазна наука чистата наука, щом тя не влива вода в техния улей. Измислената си демагогия те наричат истинска наука.

А. Г. Сайе.

д-р по правото, д-р по словестността, професор по астрономия в Оксфорд от 1892 г., председател на антропологическата секция на Британската Асоциация, лектор на *Хиббертовите* и *Джифордовите* научни четения, (1900—1903 г.), автор на много трудове по религиите и нравите на египтяните и вавилоняните и пр. и пр. в отговора си, писан от Египет, пише:

„Аз напълно споделям вашето мнение, че истинската наука и *истинската религия сж сгласни една с друга*. От речта на маркиза Солезбйори, обжрната към Британската Асоциация миналата година, вие ще видите, че истинският учен пржв се сжзнава в това, че той нищо не знае вжн от пределите на твърде ограничени опит. Само малцина от уж „лидерите на науката“ сж нерелигиозни, а болшинството, доколкото ми е известно, е тжкмо на противно убеждение. *Нерелигиозни повечето пжти сж ония, на които научните занятия сж повжрхностни*“.

Дж. Дж. Уоли.

д-р по медицината, декан и професор в факултета по нервните болести на университета Фардгама в Ню-Йорк; проф. по физиология и психология в колежа на Св. Франциска в Ню-Йорк; проф. по биология в летната школа Чамплена, д-р по философия, д-р. по правото, пише;

„Пращам ви два каталога и няколко обявления за ония мои работи, които по-добре от всеки нов перефраз, ще ви запознаят с моите възгледи върху отношенията на науката към религията. Това същевременно е и въпрос за отношението на учените към верата. *Всички най-учени сж били верващи.* На тях никак не е било трудно да сжгласуват науката с верата. *Едни само дребнави хора намирали, че ограничения обем на техния собствен ум не е достатъчен да побере и науката и верата.* Както ще видите от приложенията към това писмо, аз посветих няколко години за проучване на тоя факт, и

се надевам в най-скоро време да го изнеса в цела серия книги“.

А по въпроса за материализма и неговата научност резко и категорично се изказал *Вилям Дж. Колинс*. Той е доктор по медицината, знаменит окулист, от 1902—1905 г. е бил президент на съдебно-медицинското общество в Лондон, автор на прочутите съчинения: „*Спиноза*“ „*Човек против микроби*“. „*Физик против матефизика*“ и на разни научни трактати. Той отговаря така:

„В отговор на вашето писмо мога да сжобща, че обикновено материалистическото схващане за света е характерен показател за убеждения на учен от трети и четвърти разред. *Най-даровитите представители на науката сж наклонни по-скоро към идеализма,* отколкото към материализма. Те сж или благоговейно верващи хора, или, най-малко, почитателно внимателни и не дават догматически присъди по отношение на религията“.

Архим. Ст. Абаджиев.

Любомир Бобевски.

Светът тжне . . .

Светът днес тжне в грех безкраен,
Брат брату тегли остър нож
И всички хулят най-безстыдно
Върховният ни Цар и Вожд!

*

Сатан издигна трон от злоба
В душите наши с власт и мжст,
Доброто ритнахме и всички
За укор сочиме с пржст.

Продаде майка дъщеря си,
 Погубен е баща от син,

В градини киши, вместо цвете
 Растят бодили и пелин!

Зората кървава изгрява,
 Залезва слънце в огнен дим,

Сред мрак през гробища и ями
 С затворени очи вжрвим!

И който гладен хляб поиска
 Ний даваме му камък чер,

По-лоши сме и кървожадни
 От най свирепия, лют звер!

В нас няма нищо свято, мило —
 Ни храм, ни дом, ни чест, ни род,

Човека днес е паднал низко —
 По-долу и от всеки скот!

Днес всеки срещнат и отминат
 Е брат на Иуда, фарисей.

Ад носим ний в сърца си грешни,
 Христос в душите не владей!

Ще трябва пак Христос да слезе
 От сини, ведри небеса,

Но не да страда, да се мъчи,
 Но не да вжрши чудеса!

Да слезе Той тук между нази,
 Да грабне скорпиен камшик,

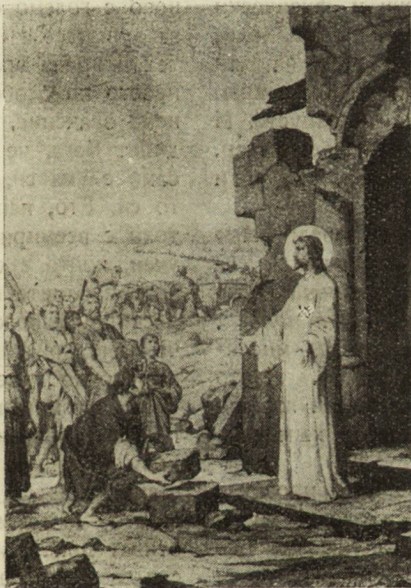
И с него над главите наши
 Да заплющи. . . О, час велик!

От разрушение към творчество.

Народите не могат да живеят само с *хлеб* и *знание* на природните закони (наука). Необходимо е *дава* и *добрин*. Най-големото зло, което философският материализъм донесе на хората е — че той намали у много хора верата в Бога и стремежа да обичат доброто.

Този материализъм, който господствуваше в науката на миналия век (XIX), днес вече е обявен от науката за отживел времето си, за ненаучен.

Днес най-великите световни учени не сж материалисти по убеждение. Те станаха такива не защото разбраха, че светът ще

Не можем без Тебе, о Всеблагий Господи!

пропадне, след като се намали верата в Бога, но затуй, защото разбраха, че материализмът не може да обясни явленията на духовния живот на човека. За ма-

териалистът хиляди въпроси остават необяснени и той се вижда принуден да заглушава гласа на своя разум и на своята съвест и да дири утеха в земните наслади.

Но, ако отделният човек се заблуждава, народите, човечеството не могат да се подведат: истината винаги си пробива път и тържествува. Никога светът не е жадувал толкова много за религиозен живот, както днес. Прости и учени издигат душите си, умовете си, към небето и дирят Бога на любовта.

Човешката душа, която е същият храм на Бога, през миналия век беше разрушена.

В светая светих на този храм седна дявола. Стените и сводовете на този храм започнаха да се разпадат от духовни и физически болести. Вратите на този храм, рждясаха, защото беха почти забравени. Най-нежният Божи храм — човешката душа — запусте. И животът стана тъжен, бесмислен, мрачен, жесток, жървав, труден и невъзможен.

Ненапраздно Бог е казал: *„Ако искате и Ме слушате, ще вкусите от богатата на земята; ако ли не искате — меч ще ви пояде“*. През миналия век мнозина мислители се отрекоха от Бога. И ето днес пак велики мислители горещо призовават човечеството към вера в Бога.

„Тесно ни е вече“, се провиква един философ и психолог с мирова известност, „задушаваме се сред механизма на нашите тесни естествено-научни рамки! Нема къде да се освежи душата! Всичко мирише на плесен. Отворете прозорците!“ Друг мислител с всемирна известност — *Август Стринберг* — в своите дневници, излезли от печат неотдавна в един грамаден том, се отрича от целата си предишна дейност. Той беше едно след друго — nihilist, anarchist, богомразец, политико-еконо-

мически материалист, пантеист и най-сетне стана християнин. Благият лик на Христа му се явява и го преследва като невидима сенка... и след бурна душевна трагедия, той смирено пада пред нозете на Спасителя. „Цели 35 години“, пише той за себе си, „аз бях палач, джелатин за цела Европа; с моите поетически творения аз учех девиците да се отдават на разврат, а жените да напускат мъжете си и стават публични жени. Аз се отричам, проклинам моята досегашна дейност!“ Днес най-великите мислители заговарят отново с големо смирение за Бога, за душата, за небето. Всеки от тях открива врати и пътища към небето по особен начин — но това нема значение. Важното е — че дирят Бога, че го дирят вече не само с ума си, но и със сърдцето си. Ето, напр., един Булгаков, този с всемирна известност руски учен, който е светило в областта на социалните науки, който беше доскоро безбожник, днес не само че прие християнството, но стана и духовно лице.

Нова, могща вълна на религиозност раздвижва света. Божият храм — душата трябва да се възстанови, да се изгради и украси. И ето — големи и малки смирено отиват при Христа, и му поднасят своя дар за възстановяването на величествения храм Божий — човешката душа. Големи и малки, учени и неучи, жени и мъже... те сжзнателно отиват при Благия Спасител, поднасят своя дар и казват:

— Не можем без Тебе, О Всеблагий Господи! Прости ни, приеми нашият сърдечен дар и благоволни нашето горещо желание да изградим отново Твоя Храм.

И може ли Бог да не благо-
слови? Ще затупят отново сърд-
цата, ще лжне нова и освежител-
на струя в живота, ще грейне ми-

ло слънцето, ще се започне епо-
хата на радостно творчество...

Ги.

За тайнствата

По думите на Ап. Павла всич-
ки християни — членове на църк-
вата сжставляват едно тело, гла-
ва на което е Христос.

В живото тело всички членове
вжршат своята работа. И в църк-
вата трябва всички членове да
стоят на своя пост и всеки според
силите си да вжрши това,
за което е призван. Тогава църк-
вата — телото Христово — е
жива — дейна. Животът на от-
делните членове е живот на църк-
вата. Църквата си има закони,
наредби, както в всяко общество.
Членовете трябва да знаят тези
закони, за да нагласят своя жи-
вот и дейност по тях. Христиа-
ните отиват в църква. Пред тех
се извжршва Божествената служ-
ба. Те канят свещеника в домо-
вете си да им извжршва масло-
свет, водосвет и др.

Те трябва да знаят смисгла и
значението, както на църковното
богослужение, така и на всички
служби, които се извжршват пред
тех. Само тогава те ще участву-
ват сжзнателно в целокупния жи-
вот на църквата.

Бог по думите на Ап. Петра
(II Петр 1 гл 3 ст.) ни е дал
всичко що е потребно за живота и
благочестието. Седемте тайнства о-
станали, още от апостолски вре-
мена сж живоносния извор за жи-
вота на всеки християнин. От
тайнствата ний се ползуваме през
целия си живот. От рождението

до смърта, от люлката до гроба.
Те сж необходими за спасението
на всички.

Какво нещо е тайнство? По у-
чението на св. Църква тайнство-
то е свещенодействие, в което с
видими знакове и обряди се пре-
дава на човека невидимата Божия
благодат, Божията сила. В всеко
тайнство има видима и невидима
страна. Видимата страна сж мо-
литвите и действията, които се
извжршват при всеко тайнство.
Невидимата страна е силата Бо-
жия, която добива човекът, над
когото се извжршва тайнството.
Тайнствата се наричат още *тайни*,
защото за нас е наистина тайна,
как силата Божия се проявява
чрез видимите действия на свеще-
ника. Исус Христос — нашия
Спасител — разговарял с Никодима
за тайнството кръщение. Обясня-
вал му, как става раждането от-
ново, раждането чрез вода и дух.
Никодим бил княз, еврейски учи-
тел. Но тайната за новорожде-
нието си останала тайна за него.
Той с дълбоко внимание слушал
Христовите думи и с смущение
пита: „Как е възможно това?“
Спасителя му отговаря:

— Ветжра, гдето иска духа и
гласа му чуваш. Но не знаеш от-
къде дохожда и къде отива (Иоан
3 гл. 8.) Сщщото може да се каже
за силата Божия, която дават
тайнствата. Очевидно, Силата Бо-
жия дохожда, слиза на този, над

когото се извършва тайнството, но как става всичко това, човек не може да го постигне, освен с помоща на верата.

Еднаж Блаженни Августин стоял на брега на морето и се мъчил да отгатне тайната за св. Троица. Как Бог е един, а в три лица? Мислил той дълго. Но нищо не постигнал. В това време се явил един млад хубавец момък. Седнал на брега. Взел една черупка и започнал да гребе с нея вода от морето и да я излива на брега.

— Какво правиш, го запитал Августин.

— Искам с тази черупка да изчерпя морската вода, отговорило момчето.

— Глупаво дете, казал Августин. Може ли с тази черупка да се изгребе толкова вода на земята. Ти напразно ще се изморяваш и измъчваш, а водата в морето нема да се намали.

— По скоро ще изгребя аз морската вода, отколкото ти с своя слаб ум да отгатнеш великата тайна: Как Бог е един, а в три лица, отговорило момчето.

Тъй мислят за тайнствата православните християни. Протестантите не отдават никакво значение на тайнствата. Извършват ги само като формалност за встъпване в техната община.

Каква е разликата между тайнствата и другите обряди?

Най-главната разлика между тайнствата и другите обряди е, че тайнствата сж наредени от самаго Исуса Христа и имат спасителна сила за нас по заслугите и кръстната смърт на Спасителя.

Кръщенето възбужда духовно. Покаянието очиства греховете. При-

чашението съединява човека с Христа и т. н.

Останалите чинодействия, като напр. водосвет, осветяване на дом, четене молитви над болни, молитви за път и др. — сж установени от Църквата за удовлетворение всички най-разнообразни духовни нужди на верещите във частния им живот.

Тайнствата се извършват само от законоръкоположени хора — свещеници и по установения от църквата ред. Ако некой небрежно извършва тайнство, самото тайнство не губи своята сила, както златото не губи своята цена, ако се пипа с нечиста ръка. Но по думите на Писанието „Проклет е, който върши с небрежение делото Божие“ (Иерем. 48. 10)

Защо тайнствата сж седем?

Сам Христос установил седем тайнства. В различни места на св. Писание намираме да се говори за всеко от тех. В книгите на св. Отци се говори също за седем тайнства. Числото седем е осветено още с творението на света. Седемте тайнства сж достатъчни да удовлетворят нашите духовни нужди. За да живее човек в света, той трябва да се роди. За да продължи живота си, трябва му светлина, топлина, въздух, храна и питие. Без тези неща той не може да расте и се развива. Без топлина, той би замръзнал. Без въздух би се задушил. Без храна и питие би умрял от глад и жажда. Когато здравето му се повреди, трябва му лекуване — лекарство. А за да живее като християнин необходимо е да се *роди духовно*, да се очисти, да стане нова твар в Христа.

Това му дава тайнството *кръщение*. После му *требват* *благодатни сили*, които да развият и укрепват неговия нов духовен живот, даден чрез *кръщението*. Това той добива чрез *миропомазанието*. Душата се *нужда* от *храна* и *питие*. Таква храна дава *причащението*. И душата е *подложена* на *греховни болести*. И тя има *нужда* от *лекуване*. Лечебни средства за душата сж *покаянието* и *маслосвещението*. Чрез тайнството *брак* се *благославя* християнското семейство. Чрез *свещенството* се *натоварват* избрани хора за *духовни ръководители* и *спътници* в *духовния живот*.

Тъй всички седем тайнства *отговарят* *напълно* на *нашите* *духов-*

ни нужди. Четири от *тех*: *покаяние*, *причащение*, *венчание* и *маслосвещение* се *извършват* *повече* *пжти* в *живота* на *християните* *спред* *нуждата*. А *останалите* *три*: *кръщение*, *миропомазание* и *свещенство* се *извършват* *само* *веднаж* в *живота* на *човека*, *който* *ги* *приема*.

Нека се *ползуваме* от *тези* *благодатни* *средства*, за да *можем* да *облагородим* и *издигнем* *своите* *души* до *висотата*, *която* *нашия* *Спасител* *ни* *завеща*: *Бждете* *сжвжршени*, *както* *Отец* *небесний* *е* *сжвжршен*. *Защото* по *думите* на *Битекса* *истинския* *напреджк* за *човечеството* се *заключавя* *само* в *приближаването* до *Бога*.

Отец *Генадий*.

Жената на работа.

Жената е *злината* в *света*, — *тъй* *сж* *казвали* *некои* *стари* *мъдrecи*. В *сжщо* *време*, *езически* *поети* *сж* *я* *вжзпявали* *като* *дар* от *боговете*, *най-ценен* на *земята*. Това не е *пречило* да се *закриля* *порока* в *жената*, да се *закриля*, и *многоженството* с *закони*. Иудейството *счита* *жената* *виновница* за *загубата* на *рая* и *вжпреки* *това*, *очаквя* *чрез* *нея* *спасителя*, *вярвя*, че *жената* *ще* *смаже* *главата* на *змията*. Цяла *езическа* *Азия* *гледа* на *жената* *като* на *твар* *много* по *недостойна* от *мжжа* и *пак* *я* *вжзпявя* и *не* *един* *кръвав* *поход* *е* *ставал* в *нейно* *име*. Вобщие за *старите* *времена* *тя* е *сила* *ту* *благодарна*, *ту* на *сила* *призната*, но не *уценена*, *гледана* с *недоверие*. Тъма *покривя* *хоризонта* *й*.

Христос *разпржсна* *тази* *тъма*. Счете *жената* *достойна* за *словото* *си*, за *откровението* *си*. Жената и *мжжа* *сж* *части* на *едно* *цяло*, — *такъв* е *духа* на *словото* *Христово*.

Днешната *си* *свобода* *жената* *длжжи* *не* на *хуманизма*, *лъхя* на *старите* *цивилизации*, (както се *силвя* *някои* да *докажат*) а на *този* *велик* *учител*, *който* *преди* *2000* *години* *сжжса* *робските* *й* *окови*. *Отвори* *й* *храма* на *сжвжршенството*, *като* *каза* *ней*, *както* и на *мжжа*: *бждете* *сжвжршени* *както* *небесния* *си* *отец* — *мировия* *сжздател*. И с *думи* *ясни* *им* *показа* *как* да *вжрвят* в *тези* *пжт* на *сжвжршенството*, *как* да *живеят* в *щастие* и *мир*.

Обаче *гнета* на *тъмата* *тегне* на *плещите* на *жената* и *днес*. И *хвжрля* *сянка* *не* *само* *вжрху* *духа*

и, но поплъзва и над цял човешки род. Днешната култура осжмна пред реки братска кржв и поройни сжлзи, както в робските векове. Двайсетия век се спря в самоизстребление, — защото е кривнал от правия път. Увлякал се е подир някой призрачно-светъл мираж, тржгнал е в рутинния път. Кумир стар е сложило пак човечеството пред себе си, вместо мечтаното сжвжршенство. Този кумир лесно ще познаем. Жената ще намерим пред него.

Тя днес стои пред езическата естетика. Кади тамян на плжтската красота и угода. Разкош, ленност, суета, забави, — това ѝ налага този култ. Там тласка тя и мжжа. А там трябат богатства, нови пзари, нови земи, насилия, грабителства. Тжй в пжтечката на естетиката рукаха реки кжрвави, а днес звжнтят робските вериги.

Едностранчивата днешна култура, вжпреки всичките науки и научни институти, е и кжсогледа, там заведе тя жената в пжтия на сжлзите. Вжв слабите си ржце жената джржи сждбата на човеш-

кото общество и обратното. Лика на човешкото общество е нейния лик. Тжмна женска душа тжмни сили пилей: суетност, алчност, завист, жестокост, стремеж кжм разкош, кжм грабителство, кжм отмжстителност и т. н. Тези сили дават плод — гибел, войни, човек — звяр. Светла женска душа ражда хармония, мир.

Тази светлина ще засияй в женската душа, след победата над зверя. С други думи, след разкжсването на тясно егоистичните рамки на духа и пренасяне погледа на този дух над щастieto на околни, над подобни, над цялото общество. Треперане над туй щастие, както над своето, даже пожертване на лично щастие за общото.

И само, когато вжв всички културни нации, жената сжзнае тези истини, само тогаз пжтия на сжвжршенството ще е завладян, миржт вжзцарен, факелжт на светлината обсебен. Той сега мжждей вжв праха, чака женската ржка за да светне над цял човешки род.

П. Р. Шингарова.

Човешкото знание.

Човек знае твжрде малко от онова, което го заобикаля. Той знае само онуй, което могат да вжзприемат неговите пет чувства, според техното устройство. Но колко много неща има в природата, които сжществуват, без да може човек да ги вжзприеме. Тжй напр. впечатлението за цвета се определя от честината на колебанията, които прави ефира, с които е пжлна вселената. Човешкото око, обаче е на-

правено така, че може да вжзприема колебания в пределите на 390—756 билиона в секундата. По чести или по-редки колебания окоето не вжзприема. А пжк сжществуването на такива колебания е доказано с най-голема положителност. Сжщо е и с тоновете. Ние чуваме един или друг тон в зависимост от честината на колебанията в единица време. Но тази честина не трябва да премине границата: 32 — 3960

колебания в секундата, каквито само може да се възприемат от нашето ухо. Разбира се, че честината на атмосферните колебания не се ограничава в тия предели. Има тонове, извиквани от 2400, 3800 и 4000 колебания в секундата, които все пак се възприемат от човешкото ухо, но по-нататък се започват звукове, които сами по себе си съществуват, ала човек не ги възприема и не ги знае. Ние сме глухи за тия звукове, колкото и силно те да се разнасят. С една дума, човек познава природата дотолкова, доколкото може тя да се възприема от неговите чувства. Но вжн от онова, което възприемат човешките чувства, според уверенията на науката, съществува още много

нещо, което човек не може да възприеме.

Имаме ли право да кажем, че такива неща несъществуват в природата, само поради туй, че нашите чувства не ги възприемат? Можем ли да кажем, че в вселенната нема напр., други тонове, освен ония, които човек чува?

Същото нещо е и с духовния свет. Поради това, че душата или духовния свет сж невидими и неосезаеми за нас, ние немаме право да отричаме техното съществуване. Кой е доказал, че те не съществуват? Или кой може да докаже това при казаното по-горе устройство на човешкото възприемане?

Н. Д-р Христова.

До моята духовна сестра.

Получих писмото ви, тжй скжпо за мене. Вжпреки желанието ви да не ви пиша нищо по него, а да ви оставя „да потжнете отново в мрачната нощ . . .“, аз Ви пиша. И правя това по две причини: защото духовните ми връзки с Вас не ми позволяват иначе да постжпя и защото моя пастирски длжг ми налага да пиша.

Какви сж тия тревоги у Вас. До преди неколко дни Вие бехте тжй спокойна и с такова силно влечение бжрзахте да се предадете на делото Христово. Вие искахте час по-скоро това да стане. Искахте веднага да замините. Сега какжв е тоя преврат?

Вие пиштите: „Исках много, много да Ви пиша, да се охарактеризирам самата аз, но нали Ви казвам, че и аз самата не се познавам. . .“ Ах, колко бих бил благо-

дарен, ако наистина бихте написали много и много, и най-вече, ако бихте писали просто тжй, както преживявате, както чувствувате, както стои в Вашата душа. Просто да копирате. Всичко това щеше да бжде за мене такжв духовен материал, та аз смело бих могжл да определя Вашата духовна диагноза.

Но и сега Вашето писмо все пак ми даде достатжчен материал за опознаване. И аз сжс смелост Ви заявявам, че Вие сте в периода на брожението, на духовната борба, на духовната ферментация. Тоя период никой не избегва. Всички духовни сж го прекарвали. Той се явява в началото на духовния живот, при самото решение да се предаде човек Христу. И колкото духжт е по-силен, толкова и борбата е по-бурна. Ще го прекарате и Вие. И Вие го прекарвате. Но забравяй-

те, че голем грех ще направите пред себе си, ако в тоя момент, се затворите, отстраните и сами преживявате своите бури. Ферментиращото вино не оставят без надзор и запушено. Не се затваряйте в себе си и не оставайте без духовно ръководство! Моля Ви, послушайте ме.

Вам е нужно лекуване на тая духовна борба. Но как?

Да се прекрати или да се премахне изеднаж — неможе. Тая болест има свой процес и той неуклонно взема своето от пациента. Можем само да ускорим процеса и да укротим бурите.

Как?

Отговор намирам в Вашето писмо. Пишете: „Пред мене стои иконичката, която ми подарихте, с благия и добродушния вид на Спасителя, Едничкия, кжм когото трябва да се обржщам и моля да успокои измжчената ми душа“. — Ето Ви правия пжт и рационалния лек. Спасителя и молитвата кжм Него!

Неколко пжти аз по-рано се опитвах да Ви напжтя в това направление. Един пжт, помните, при раздела на ул. Р., аз усилено Ви молих, щото още сжщия ден да се помолите Христу за Вас, за мене, за всички, но... уверен сжм, Вие не сте ме послушали. От ваша страна това беше голема грешка. Небива така. Ако искате да водите чист, идеен, духовен живот, такжв без Христа е немислим. А да се живее с Христа, това значи да влизаш в беседа с Него — да Му се молиш. Вам е нужна молитва. Упражнявайте се в такава. Подвига в нея постепенно се учи и придобива. Вие само започнете и се потрудете да се молите уси-

лено, даже сжс сжлзи на очи. Уединете се, паднете на колене, задворете очи, вджлбочете се в себе си, представете си Голгота, кржста, Христос на него, благ, кротжк, с тржнен венец, кжрвав пот... И тук близко, близко до Него, Вие, на колене, гледате на Неговите страдания, прегржщате Неговите нозе, сливате своите болки с Неговите и сжс сжлзи произнасяте: Христе, Спасителю мой, Христе, учителю мой! Моите мжки сж нищо пред Твоите. Страданията ми сж нищожни в сравнение с Твоите. Но все пак Ти ме подкрепи, Ти ме утеши. Не ме оставяй. Аз искам да бжда Твоя. Аз искам с Тебе и за Тебе да живея, с Тебе — Носителя на всичко чисто, свето, идейно. В тоя свет всичко ниско, подло, суетно, гнуси, отвращава моята душа. Ти сложи тия семена на чистота и идейност в мене. Не ме оставяй сега. Разрасти тия семена под Своята Божествена сенка... Спасителю, на Тебе се надевам. Ти ме ръководи. Ти ме спаси и пр. и пр. в тоя дух. Говорете от сжрдце. Кжсайте думите от джлбочината на душата си. И колкото повече ги кжсате толкова по-добре.

И, повервайте ми, след една такава молитва, Вие ще получите облекчение, духовна радост и мир — тжй сжлзи за Вас в това време. Повервайте, и веднага пристжпете кжм усилен молитвен труд. О, как би било още по-добре, ако Вие се потрудехте, макар и малко, само 2—3—4 дни в пост, и след това, да се изповедахте искрено, облена в сжлзи, и да се причастехте! Уверявам Ви, това би Ви дало таково успокоение, такава наслада, такава духовна и физическа подкрепа, каквато може само да се изпитва, но не и представя.

Това е първата част на моята рецепта.

Втората част. Предайте се на Христа. Предайте преживяванията си, тревогите си, страданията си, настоящето, бъдещето, съдбата, себе си. На Христа и никому другиму! Той заслужа това доверие. Той никога няма да Ви измени. Той зло няма да Ви направи. Предайте се Нему и нищо повече. Нека Той прави с Вас каквото иска. Нека Той ръководи съдбата Ви на каквото иска. Но предайте се със себеотрицание, с пълно отказване от себе си, с пълно поверяване Нему. А ето фактически как да сторите това. Когато се молите, казвайте с пълно съзнание и искренност: „В Твоите ръце, Христе, аз се оставям. Чувствувам се слаба сама да се ръководя в тоя живот. Нямам сила да се грижа за себе си. Па и моите сили, какво съж? На Тебе, най-любвеобилния, все-силния, аз се предавам. До сега, до като бех по-млада, аз сама се опасвах и ходех каквото щех“. Но отсега аз искам Ти вече „да ме опасваш и да ме водиш, каквото Ти искаш“ (Иоан 21 гл. 18 ут).

И това поверяване себе си в ръцете Христови направете искрено, с любов, като малко дете. И в време на молитва искайте от Христа да Ви „опасва и води каквото иска“.

Искайте усилено. Просете със силзи!

Любите ли Бога и поверите ли се Нему, — Вие ще се успокоите, ще добиете мир: Вие сте в най-безопасно пристанище, в най-сигурни ръце. Никакви бури не съж в състояние нищо да Ви причинят.

Третата част на моята рецепта

е — четете Евангелието Христово по-често и редовно. След прочитането, половин час, най-малко, размишлявайте над прочетеното. Ако прочетеното е разговор с некого или беседа Христова към народа, представяйте си, че Вие сте там, Той с Вас разговаря, или и Вие сте сред народа, който Го слуша. С една дума, никога прочетеното да не минава като такова, което не се отнася до Вас. Напротив, винаги се поставяйте в ролята на прочетеното, размисляйте, преживявайте го, като че сега то става и Вие сте свидетели, — става пред Вас и за Вас.

Четете Словото Божие по 1—2 глави след сутринна молитва и по толкова — след вечерня. Четете и всекога, когато не Ви иде съж. Словото Божие е „душжт“, който ще разпредели кръвта (духовната Ви тревога) по целия организъм, и ще ви даде успокоение.

Ето това е моята рецепта. И аз Ви моля приемете я с пълна вера и без разсъждение. Прилагайте я точно, както една добра пациентка приема с вера и точно изпълнява рецептата на лекаря. Само по тоя начин ще можете да се успокоите, ще станете истински духовни и ще бъдете силни в делото Христово.

Духовният живот се достига чрез молитва, поверяване себе си Христу и четене на Словото Божие. Да мислите иначе, по друг път да станите духовна, — това значи горчиво да се лжките.

Да привие Бог тия мои думи към Вашето сърдце, и да ги направи Ваше ръководно начало.

Ваш молителствувател и духовен ръководител.

Отец *Игнатий*.

СВЯТЫЙ БОЖЕ.

Старобългарски напев

БАВНО И МОЛИТВЕНО

Дискант
А:17

Т нор
Бас

Свя - тый Бо - же, Свя -

. тый Кръп - мий, Свя - тый Без -

- смерт - иий, по - ми - дуй насъ.

ТВЪРАЕ БАВНО , ОТЧЕТЛИВО.

Сла - ва От - цу и Сы - ну и Свя - то - му Ду - ху,

СТВННМ

И нынѣ и присече и во-дѣ-ки въ-воду, а-ба-ти-ми-нь

моливено

Сва-тѣй Без-смерт-ный, по-ми-луй насъ.

Сва-тѣй Во-же, Сва-тѣй

-тѣй Креп-ный, Сва-тѣй Без-

забавные

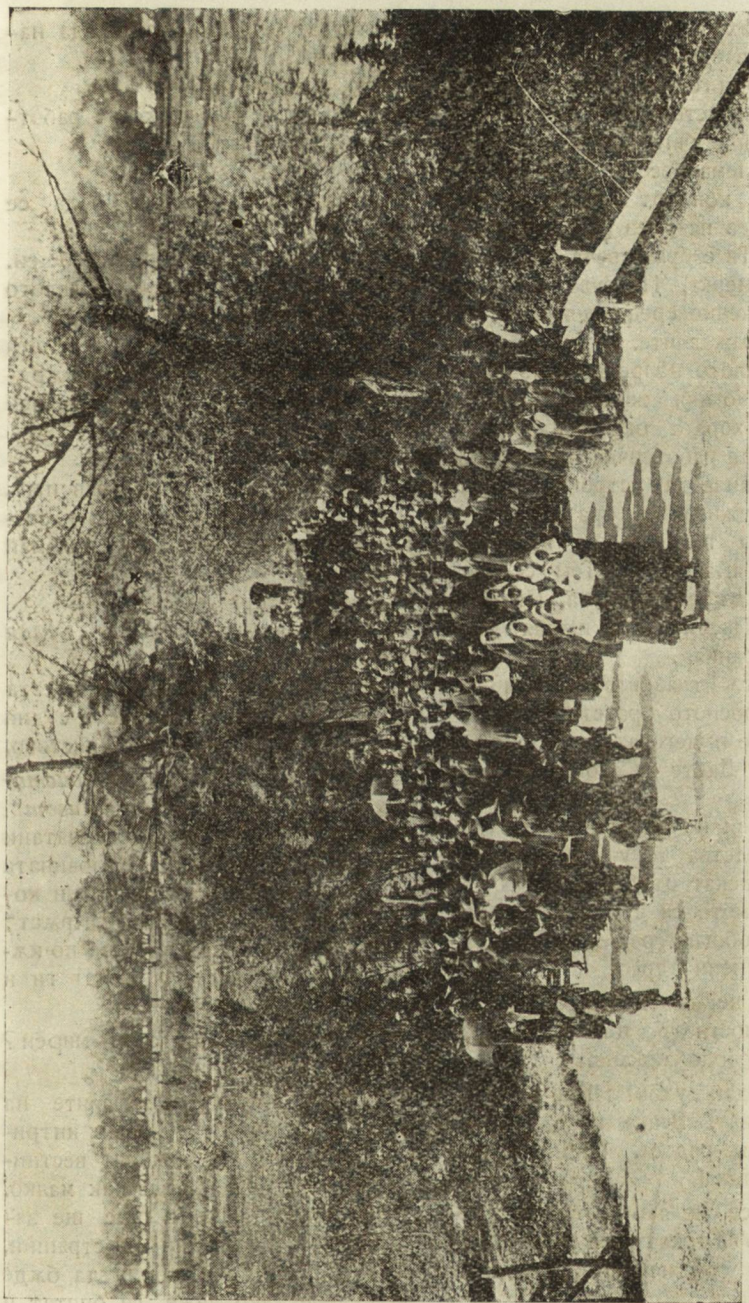
-смерт-ный, по-ми-луй насъ.

Майката.

Майка!

Каква вълшебна дума! Кой е в състояние да я произнесе без сърдечен трепет? Майка! Само неколко звука, а какъв необятен смисъл! В тия звуци е заключено всичко, що е най-драгоценно, най-свещено за човека на земята. Ако кажем, че с тая дума се съединява спомен за оная, що ни е дала живот, ние ще кажем твърде малко: същото значение има и бащата. Майката — това е оная, която не само ни е дала живот, но и ни е носила под сърдцето, живела един, неразделен с нас живот, като се прислушвала внимателно към първото пробуждане на нашия живот и, за да не даде да изгасне неговата слаба искра, от много неща се отказвала; това е оная, която не просто ни е дала живот, но с мъчителна болка отделила нашия живот от своя, откъснала, така да се каже, част от себе си — така че, с всеки отделил се от нея подобен живот, наглед, беднеел нейният собствен; по такъв начин тя, може да се каже, цела преминала в децата, така щото, всички отделени от нея живи същества — това е целият нейн живот, и децата — това е тя сама. По-нататък, ако кажем, че думата майка напомня оная, която запазила и отхранила дадения нам от нея живот — ние ще кажем пак твърде малко: същото значение има и бащата. Майката — това е оная, която, и като отделила от себе си нашия живот, се още продължава да живее с нас един живот. Тя ни е хранила, тя е прекарвала над нашата люлка дълги ред безсънни нощи, които я остарили преждевременно; всичките ѝ осециания,

целият ѝ живот, в периода на нашето младенчество, състоели ту от неизразима радост, когато огънът на нашия живот, запален от нея, блещукал ярко, ту от замирания на сърдцето, когато тоя огън готов бил да угасне — и, по такъв начин, пламъкът на нейния живот се е поддържал от нашия и, заедно с него, ту избухвал, ту угасвал. Ако, най-после, кажем, че думата майка е символ на родителска обич, полагаща своето щастие в щастието на децата, — то и това още не е всичко: майката, това е символ на безгранична, неизтощима любов, която толкова повече се усилва, колкото по-малко нейният предмет се показва привлекателен в очите на другите, — любов нежна до болезненост, — любов забравяща себе си, хранеща се с самоотречение, с ежеминутни лишения и страдания за децата, любов всека минута готова да се саможертвува за своята рожба. Ако некаква човешка любов се приближава до съвършената божествена любов, то това е майчината любов. Сам Бог сравнява своята любов към избрания народ с майчината любов: „както майката утешава сина си, така Аз ще утеша вас. Нима жената ще забрави некога своето дете?“ пита Бог и чрез това с необикновена сила изразява неизтощимостта на майчината обич. „Но ако жената забравя своето дете, то аз нема да забравя тебе“ — заключава Бог. И тъй, само божествената любов превъзхожда майчинската. Майчинската любов служи за символ на висшата любов. Ето що е майка! Ето защо това име потресва целото наше същество!

Посрещане Софийския Митрополит Стефана пред Курилския манастир по случай осветяването на „Белия Кръст“.

Помнете Голгота !

Получих писмо от една добра работничка в едно християнско братство. От три години — от основаването на братството — тя неуморно работи. Тя е учителка и добре подготвена. Нема беседа, нема сжбрание, нема концерт на братството, станали без нея, без нейното живо участие. Тя е братствена секретарка и каснерка. Ползува се с големо уважение сред членовете, па и сред гражданите.

Братството напредва. Раздвижва религиозния живот в града. Групира хората около црквата. Вжпросната работничка напоследжк се е заловила да устрои и младежка дружина при братството.

Всичко това не се нрави на враговете црквени. Тем се иска црквата да бездействува. Пастири да спят. Пасоми — да пжлнят техните сжбрания. . .

Кои сж главните работнички вжв вжпросното братство ?

Една е и неговата неуморна секретарка. Дайте да слоим нейния дух. . .

И какви не прстени и непрстени средства те употребяват, за да я откжнат от делото.

В писмото си с болка на душа тя ми сжбщава ред гадости, пушчани по неин адрес.

Но тя не пада духом. С гадостите не постигат целта си. Нарекли я умопобжркана.

Не падай духом! Нека говорят, нека чернят. Всяка нова хула да бжде твоя радост. Помни участва на Спасителя! . . .

Знае се, че ако се бездействува, ако Црквата се разрушаваше — тия хора немаше да говорят, немаше да пишат, а шеха да зло-

радствуват и даже тайно да насждчават.

Но, работи се!

Впушчат се да откжнат работниците, да убият духа им.

Не успеват!

Последното средство: „да се очерни делото!“

Нека чернят! . . . Чернят себе си.

Техната злоба говори, че делото е на прав пжт.

Кога врага се радва от делата ти, кога се спотайва, или те насждчава, бой се! Ти си на погрешен пжт.

Атакува ли те ?

Радвай се. Ти си на прав пжт.

Атаките му, най-цинични и безсжвестни макар и да сж, приемай с радост :

Ти си на прав пжт!

Такава радост очаква и „Белия Кржст“.

Негово дело напредва с милостта Божия. Крепне и ще расте с дни и часове, защото е дело Христово.

„Белия кржст“ издава *Християнка*. Издава и „*Вера и Живот*“. Последните брошури сж отпечатани вжв 72000 екземпляри. Половината от тех сж против безбожието и комунизма. Сестрите от „Белия Кржст“ разпространяват тия листове по кжщците из градовете. Пржскат ги и по влаковете. . .

Нима врагжт ще стои мирен ? Разбира се, не!

Вече се чуват поздравите на „доброжелателите“. С разни интриги и глупости се пжлнят вестниците. Това, обаче, е все пак малко. „Поздравите“ още и още ще зачестят — от страшни по-страшни, от гадни по-гадни. Нема да бжде за чулене, ако даже се опитат и

свои хора да вмжнат в Братството, за да го разстроят. На всичко сж способни. Току-така нема да си простят и оставят на мира една сериозна работа.

Да не падаме, обаче, духом. Нека

помним Голгота! Напред в делото! Смели да бждем! Всека клевета е лишен свидетел, че нашия пжт е прав и че нашата сила ги плаши.

Напред!

Павла.

Съвети към младите майки.

От лични опити се убедих, че всека млада майка, между другото трябва да спазва изброените по-доле правила, ако иска да възпита децата си добре и ги оцастливи с най-големото наследство. Убедена от опит, аз решително давам на младите майки следните съвети:

1. Майко, когато детето започне да говори и разбира, научи го да се кржсти, и всека вечер и сутрин го взимай с себе си за молитва пред иконостаса.

2. Децата обичат приказки. Ето защо при всеки удобен случай не отказвай на детето си, да му разкажеш некоя, макар и от тебе измислена приказка. В приказките постепенно учи детето си да обича преди всичко Бога, добрия наш Баща, Който е на небето, — после баща си и майка си, — после братята и сестрите си, — после всички познати и т. н., като постепенно му внушаваш да обикне всички.

3. Една от пжрвите приказки да бжде — разказ за сжтворяването на света. Не се плаши, че детето немало да разбере; „разказвай му с езика на майчината обич и то ще разбере; кажи му — че имало време, когато нищо немало; бил само Бог; Той направил всичко — и земята и джрветата, и звездите, и слжнцето и планините . . . всичко! И това

Той направил, защото е силен и обича нас хората.

С това ще ориентираш детето си, да схваща всичко в живота, с оглед към Божието сжществуване. С това то ще стане и по-умно дете, и по-лесно ще започне да разбира много неща.

4. Пази се сама в живота си — особено пред детето — от противоречиви неща. Децата сж наблюдатели. Кжм слугинята бжди любезна, кжм нещастните — сжстрадателна. Не показвай на детето си заклани животни. Нека закрепне в него любовта към всичко живо; то в живота си после само ще работи за намаление и изкореняване на жестокостите.

5. Мисли винаги, преди да кажеш на детето си нещо. Мисли десет пжти преди да кажеш. Но кажеш ли — нека детето знае, че тжй ще бжде, че вржщане нема. Ето защо никога не бжрзай да пренебрегнеш и отхвжрлий желанието на детето, преди да обмислиш.

Каквото и да поиска — ако е възможно, уместно и добро — разрешавай му. Ти не бива да му бждеш нещо като „враг“, инак то ще охладнее към тебе и ще започне да си живее скрип душевен живот.

6. Когато детето или децата ти порастнат и започнат да разбират думите на св. Писание, сжбирай

ги поне всеки неделен ден по за 10 минути и им прочитай по една глава от некое евангелие.

7. Винаги ги води с себе си в Църква.

8. Предпочитай да накажеш детето си *малко*, но като устоиш до край да наложиш наказанието, отколкото да го сплашваш, че ще го накажеш много, а след минута да му простиш или пък го оставиш без никакво наказание.

9. Често излизай с него из града или селото. И по пътя му обяснявай всичко, за каквото то те запита. Това е наложително особено при добиване първите впечатления от живота, т. е. между 3—6 годишна възраст.

10. Винаги предпочитай нежността пред грубостта и биенето.

Абонатка.

Педагогически беседи.

I.

Майката и науката за възпитанието.

В никоя друга епоха не се е говорило толкова много за възпитание, както в днешната и при все това днес най-много се оплакват от липсата на възпитание в всички слоеве на обществото. Коя е причината за това? Нема ли днес достатъчно много възпитателни заведения и училища и нямаме ли специално и многобройно съсловие от учители и възпитатели?

Именно в това последно обстоятелство се крие, може би, причината на злото. Възпитанието, разбрано в най-широката смисъл на думата, е влиянието и въздействието на всички по-възрастни

върху всички по-млади от тях. Следователно, всекой от нас е възпитател по отношение на по-маловъзрастните, с които има каквото и да било съприкосновение. Щом, обаче, си има особено съсловие от възпитатели, всички останали, които не влизат в него, се сметат като че ли освободени от задълженията си на възпитатели и даже и не помислюват за тези задължения, като си казват: нали има кой да се грижи за това? Помислете сега, колко малко време трае влиянието на специалистите-възпитатели, между които има и неподготвени или неподходящи за своята работа, прибавете, че обществото, улицата, а понекога даже и семейството унищожават това влияние с тжкомо противни влияния и вие

нема да се чудите, защо днес всички и навсекжде се оплакват от липсата на възпитание. Това зло застрашава живота изобщо на цялото общество и би требвало да се обърне особено внимание на него.

Всекоя, обаче, може да дезертира от своя дълг на възпитател, но майката и особено майката-християнка не може и не трябва да дезертира от него. Впрочем, с това болшинството от майките сж сжгласни и те естествено изпълняват тоя свой дълг спрямо своите деца. Пита се, дали те всички сж достатъчно подготвени, за да извършват добре тая работа? Или, може би, тук не са нуждни никакви специални познания и никаква подготовка? Наистина, някои мислят, че възпитанието не е наука, а изкуство и че за него се иска природен дар и нищо друго. В таква едно твърдение има известна истина. Можеш, например, да познаваш подробно теорията на музиката и пак да не можеш да бъдеш добър музикант, когато много способни музиканти не знаят теорията на това изкуство. Логиката нема да научи никого да мисли логично, нито пък знанието на етиката е направило некого добродетелен. Следователно, и най-подробното запознаване с педагогиката (науката за възпитанието) не е достатъчна гаранция, че ще станеш добър възпитател. Изобщо, изкуството и неговата практика не се пораждаат и не се намират в пълна зависимост от науката и теорията. Това е така, но сжщо тжй е верно, че не е безразлично познанието на една наука за сжответното на нея изкуство. Като е изучила опитността на много минали поколения, науката ни дава известни правила и рамки, вжн от които

не може и не трябва да се излиза, ако искаме да имаме успех. Какво ще се постави в тези рамки, това зависи напълно от творческия дух на този, който работи в тая област. Той ще трябва да развие скицата — правило и да постави в рамката истинска жива и художествена картина.

Не е безразлично, например, за един градинар да познава, ботаниката и земледелието и да не ги познава, или за един пжлководец — да познава стратегията и да не я познава. Верно е, че можем да знаем граматиката и пак да правим грешки при писането, но безразлично ли е знанието на граматичните правила за правилното писане? Сжщото е и по отношение на науката за възпитанието, или както я наричат още *педагогика* (гржика дума, което значи *ржководене на деца*). Този, който иска да се занимава с възпитание, трябва да познава поне основните начала на педагогиката. Тази наука ще му каже що е възпитание, коя е неговата цел, кои са най-пригодните средства за постигането на тая цел и пр. Колко майки правят понекога непростителни грешки при възпитанието на своите деца само затова, че не познават и най-елементарните правила, които ни дава, например, психологията на детската възраст. Следователно, не може да става и въпрос нужно ли е изучаването на педагогиката, особено пък от майките и от всички, които имат работа с деца.

Ние мислим да дадем в този отдел на списанието ред кратки педагогически беседи. В тех ще бждат разглеждани накжсо отделни въпроси из областта на възпитанието. Тези въпроси придобиват големо значение особено в епоха

като днешната, когато хаос и раз-
тление, като последица от войните,
заплашват обществото. Най-сигур-
ното спасение от тази грозяща
опасност може да се намери в
едно планомерно и на здрави ос-
нови поставено възпитание на тези,
които идват след нас, за да могат
да превъзмогнат хаоса и тръг-
нат към спокойно творчество. Май-
ката-християнка ще може да изиг-
рае в това отношение една велика
роля.

II

Целта на възпитанието.

Възпитание е съзнателно и планомерно подпомагане естественото развитие на детето по отношение на телото и душата. То не е нито всесилно, както предполагат някои, нито пък е без значение, както мислят други. Чрез него възпитателът ръководи възпитаниката към една висша цел в кръга на неговите природни заложби. И както художникът, преди да започне картината, има вече в душата си нейния образ, който направлява неговата творческа работа, тъй и възпитателът трябва ясно да съзнава целта, към която ще води детето, защото само тогава работата му ще има смисъл и ще даде резултати. Но коя е целта на възпитанието? По този въпрос мненията на педагозите са твърде различни. Некой поставят на възпитанието чисто практически цели. Според тех детето трябва да се подготви за своята бъдеща професия и за средата, в която ще живее. Следователно, нацията, съсловие и професията са онези меродавни фактори, които определят целта на възпитанието. Други пък по-

ставят чисто индивидуални цели — развитие на волята, развитие на естетическото чувство и пр. Обаче, най-знаменитите между педагозите мислят иначе по този въпрос. Например, великият славянски педагог Ян Коменски казва, че последната цел на едно добро възпитание е да създаде от детето един бъдещ добър християнин. И друг един великан в тази област, немски педагог Хербарт, под чието влияние педагогиката се намира и до днес, поставя също за цел на възпитанието създаването на нравствено-религиозен характер.

Не е трудно да изтъкнем мотивите, които говорят в полза на това мнение. Възпитанието трябва да даде на личността една здрава и сигурна опора, чрез която тя да може да запази равновесие и в най-критическите моменти на своя живот. Какво би станало с един човек, при възпитанието на който са се ръководили само от егоистични и практически цели, ако му се случи някое голямо нещастие или неуспех в живота? Разочорованието и отчаянието ще завладеят веднага душата му и той ще бъде загубен. И ако при възпитанието на всички хора се поставиха съсловни, професионални, или егоистични цели, как биха могли да бъдат избегнати конфликтите между личностите в обществото? А възпитанието не може да не желае обединението и хармонията между хората. За постигането на тази хармония може да способствува най-добре Христовото учение с неговата любов към ближния. Затова, прав е Коменски, като поставя това учение и неговия идеал за цел на възпитанието. Религията засе-

га целокупната човешка природа в нейната най-дълбока същност и религиозното чувство определя центъра на тежестта в човешката душа. Религиозният човек не се бои от каквито и да било сътресения, превратности и неуспехи в живота. Неговото упование и неговата вера в Бога представляват такава вътрешна сила, чрез която той може да превзмогне и победи всеки нещастие. Така възпитаният индивид не се поддава на отчаянието и може винаги да върви напред по пътя на усъвършенствуването, защото основата, върху която почива целия му живот, е нещо вечно и непоколебимо. Върху подобна основа той може по скоро да изгражда сградата на своето дело. При всяка друга цел на възпитанието би значило да осъдим личността, да градим върху временни и несигурни основи, т. е. върху пясъчни основи.

Ето защо, на въпроса: каква трябва да бъде целта на възпитанието, ние ще отговорим заедно с Хербарта и Коменски: *създаване на нравствено религиозен характер в духа на християнството*. Ако ние успеем да пробудим в душата на детето искрата на божествената християнска любов, това ще бъде достатъчна гаранция за неговото всестрано и хармонично развитие по пътя на идеала. Тази искра ще възпламени отпосле в него жажда към работа за щастието на другите и

тъй ще създаде и неговото лично щастие.

От казаното, обаче, следва с необходимост, че, за да може да постигне подобна цел, сам възпитателят трябва да бъде искрено и дълбоко религиозна натура. Колцина от дешните възпитатели притежават това качество? И затова майката — християнка е незаменима в делото на възпитанието. В нейната душа стои изваян идеала — целта на възпитанието. В нея има също обич към децата, без която възпитанието е невъзможно. Остава едно нещо — майката да бъде подготвена за тая своя работа.

Защото, не е достатъчно да се познава само целта и да се желае нейното постигане. Необходимо е също да се познават и средствата, с които може да се постигне тая цел и начините, по които тези средства трябва да се упогребят, за да се дойде най-лесно и най-бързо до желания резултат. Освен това, в самото дете съж вложени сили, от които едни пречат, а други способствуват за постигането на възпитателната цел. Трябва, следователно, да се познава добре детската природа, за да могат благоприятните сили в него да се използват, а неблагоприятните да се парализират, както се вземат пред вид и всички външни влияния. Тези именно въпроси ще зачекнем постепенно в идните книжки на списанието.

И - ов.

Двете майки.

Много месеци прекара младия момък в затвора. Той страшно се измъчваше. Каква ще бъде присждата му? Кога ще се произнесе сжда за неговото престъпление?...

Дойде най-после края на неговите мъки. Той бе осъден на смърт. Утре ще стане застрелването му. Днес му е разрешено да се види за последен път с приятели и майка си. Нещастната майка, облена в сълзи, влезе в стаята, дето я чакаше нейния син — престъпник. Тя отчаяно извика и се хвърли на него. Синът я отблъсна на страна и с горчив смех извика:

„Сега ли плачеш? А не си ли и ти виновница за моето смъртно наказание? Когато аз биех котките и кучетата, ти се смееше. Когато убивах в нищо невинните птичета, ти не ме наказваше. Когато пръв път бех откраднал от градината на чича ябълки, ти ми се смееше и казваше: „Какъв хитрец?“ Така аз вървех все полхъзгавия път. Кражбата ми стана занаят. Най-после станах убиец. Утре моят живот се свършва. Сметай какъв отговор ще дадеш за мен пред Бога“...

Още не свършил синът, нещастната майка падна в несвест без да проговори... Слугите я изнесоха вън и се загрижиха за ней-

ното свестяване. Мислила ли е тя некога, че ще чуе такива страшни думи от своя любим син?

Не така постъпваше друга майка. Малкия ѝ син си дойде един ден от лазаря и донесе играчка.

— „От къде взе играчката?“ — го запита тя строго. „Подари ми я продавача“ — отговори детето смутено. Майката позна, че детето я лъже, че то е откраднало играчката. Застави го да признае грешката си и заедно с него отиват при продавача и повръщат играчката. Така тя го следеше на всеки стъпка и го отучваше от всяка лоша постъпка. Кога порастна, той стана добър, честен човек. Той много обичаше и почиташе майка си.

Бащи и майки! Господ ви е поверил драгоценни съкровища — вашите деца. Вие се трудите за тяхното добро развитие и образование, но недейте забравя и техната безсмъртна душа. Детските сърдца сж меки и възприемчиви. Сейте в тях добри семена, четете им евангелието — словото Божие. Научете ги искрено да се молят. Молеете се сами заедно с тях. Покажете им Спасителя — Исуса Христа. Но помнете, че не сам с думи, а с пример, с дела само се действува най-сигурно на детското сърдце...
Ст.

❖ ЕДНА ГОРЕЩА МОЛБА КЪМ АБОНАТИТЕ. Иска е ли да изпълните своя дълг на добри християнки и абонатки на „Християнка“, поставете си следната цел и неуклонно я следвайте:

❖ 1) Всека абонатка да запише най-малко по един нов абонат за „Християнка“. Между своите познати и роднини в своето местожителство не е трудно да намериш един абонат, стига малко да се потрудиш;

❖ 2) Всека абонатка, след като прочете своята книжка, да начери най-малко още 10 читатели, на които под ред да я дава, за да я прочетат. По тоя начин ще изпълни дълга си, защото целта не е да се получава списанието, но да се чете от най-широк кръг читатели.

❖

НАШИЯ ПЕЧАТ ЗА ЖЕНАТА.

Свършения брак.

Между такива съпрузи нито един от двамата не заповедва на другия. Нема подчинен и началник, особено от страна на мъжа, тъй като единственото негово желание е да научи жена си на свобода и да я привикне да желае. В този свещен съюз става размена на качествата; тя става по-силна при него, той става по-добър при нея; нежността, това божествено чувство, която е едновременно страстен жар и пронизителна, мила симпатия, нежността, проникваща в сърцата им, ги слива тъй да се каже в едно. Без съмнено те съ привързани към твърде много други същности, деца, майка, но нищо не може да се сравни с чувството, което те изпитват един спрямо друг. Само техните души могат да се слепят в една; същите мисли се явяват на устните им в същия момент; лицата им, поради това, че те постоянно имат еднакви чувства, си заприличват и когато ги виждаме и когато ги слушаеме, чувствуваме у тях едно поможщо родство от родството на кръвта, родството на душата.

Един такъв съюз не се бои нито от годините, нито от тяхните вреди. Лошият начин, по който жените изживеват своя живот, тях-

ното безделие и всъщност низки страсти, които то възбужда, съ причина за преждевременното увехване на лицата им и на щастието им. Докато трае младостта (младостта, най-чаровната измама) гладкостта на линиите на лицето скрива всичко и ако едно лошо душевно въздействие се отпечата на лицето непосредствено една бръчка, тази бръчка се заличава веднага под еластичната пжргавост на младежката плът; но, когато настъпи старостта, всяка обикновена мисъл дълбае своята бръчка: съетността свива устните; завистта въздължава устата и разочарованието на съпругата иде бърже след преждевременния упадък на жената. Съпругата, чийто образ изрисовахме, няма защо да се бои от подобно влияние на времето. Един ден учорявали Микел Анжело, че бил представил Св. Богородица още хубава, когато не била вече млада. „Не виждате ли, възразил той, че душевната красота е запазила красотата на лицето?“ Същото става и с истинската съпруга; всеко добро, което тя е направила през дългия съпругески и матерински живот, всека чиста и възвишена промисъл разлива по чертите и прелест и благородство, непознато даже в младостта; нейното остроумие, повече упражнено, прибавя една привлекателна прелест и

понякога поглежда, че времето е толкова дало, колкото и отнело.

Прочее, иде старостта, тя ще развали този брак само когато го разруши. Когато децата, отдалечени или настанени, оставят сами при домашното огнище двамата стари другари, споменът за този съвместен живот, тъй чист и тъй нежен, съзнанието, че един други съ се усъжвжршенствували, верата в безсмъртието, която вера се получава от любовта и никога не е отслабнала, ще бъдат в състояние да запазят душите им от леденото влияние на годините. Тази любов ще добие даже някаква тържествена меланхолия при вида на земята, която се отдалечава, на Бога до Когото се приближават и те ще се обичат едновременно като същества, които се разделят и като същества, които отново ще се намерят!*)

Ернес Лецве.

За вестник на жената

„Вестник на Жената“ се чете от широк кръг читатели, особено всред учащата се младеж. Програмата му е доста разнообразна и всеки намира в него по нещо за себе си: обществени статии, разкази, домакински сведения и пр. Аз го чета главно от желание да следя за похватта и развитието на новото писателско поколение, което се трупа пред прага на вестника и умопително чака ред, за да бъде представено на читащата публика и от тук да поеме пътя към широкия друм на литературното поле. Безспорно, тая задача на „В. Ж.“, заслужава и похвала-

*) Тази хубава статия е напечатана във в. „Мир“ от 17 апр. т. г. Преведена е от френски от В. Николфоров.

та на читателите, и благодарността на младите мъченици на писалката. Един орган на женското движение трябва преди всичко да бъде *разсадник* на култура на нови напредничави литературни сили.

Тъй гледах аз на този женски лист. Но каква бе моята изненада от Великденския брой (99) на вестника, собствено от разказа *Великденска нощ* подписан от автор, когото сега за пръв път срещам — Николай Теодоров! Четох, повторих разказа и не вервах на очите си — че „В. Ж.“ го поднася на читателките и читателите си, като едно особено грижливо подбрано за празниците литературно произведение. Преди години, зли шегаджии беха подиграли известно наше списание и го подведоха да печати всевъзможни глупави работи, като *преводи от Леонид Андреев, Максим Горки* и др. Помислих си, да не би тук да имаме работа с некоя неуместна мистификация срещу „В. Ж.“ Но, за жалост, тая хипотеза е изключена и аз, като редовна читателка на този инжк хубав женски лист, виждам се принудена да изкажа високо протеста си срещу един цинизъм приподнесен в формата на литературно творение. 10 мои приятелки го прочетоха, и те до една с очудване и погнуса се произнесоха по него. Тук не може да става и дума за свободата на изкуството. Защото в един полицейски протокол срещу нарушители на добрите нрави, често пъти можем да срещнем повече „изкуство“, отколкото в тоя „разказ“. Не е въпроса за сравнения, но фактът е такъв.

Фабула — до баналност проста. Идея — сам авторът даже не е

помислювал за такава. Художество, стил, психологически мотив, оригиналност в нещото — нито следа от подобни елементи! Просто, непостижимо за ума е, в що именно е сжгледала редакцията некое скрито литературно достойнство на туй произведение и го е допуснала за печатане. Авторът подобно на известния вече „народен съдия“, в писмото му за самсарските кожи и за страницната печалба от инженерката, разправя, как той, в продължение на 36 часа, без никакво гризене на съвестта, без никаква борба, даже без никакво влечение от едната или другата страна, и без ни ний-малък повод от него, два пжти разделил леглото с една своя млада сжпжтница случайно запозната и приета от него за девица, но напоследък се указало, че тя била имала незаконородено дете от „един негодник“ когото тя тржгнала да дири, за да иска „подкрепа“ за детето, но . . . не могла да го намери. И всичко туй в разказа става твърде просто; „Защо ще спиш самичек? Ела при мене“.

— И аз казва откровения автор, отидох. . .

Отишел, сякаш като агнец наивен, на заколение. . . Без да се попита, какво върши и без да се опита да оправдае с нещо туй двойно падение, за което неговата писателска отговорност е хиляди пжти по-тежка от нейната.

След пжрвото падение, узнаваме от двамата познати, че той бил вервал в Бога, а тя — не вервала, защото, види се, не могла да случи в града онзи „негодник“. А за утеха преди да се раздели за винаги от този свой случайно запознат, тя отново го повиква при себе си. („Ти пак си сам. Ела при

мен“), той безропотно ѝ се подчинява и остава тя да го обвие „с меките си топли ржце“.

Като читателка на „В. Ж.“, аз не питам кой е истинския „негодник“ в тоя разказ — „той“ или „тя“ — и на какво основание „тя“ хвърля обидния епитет по адрес на неизвестния „той“, когато „тя“ абсолютно без никакъв мотив предлага и почти натрапва себе си на пжрвия срещнат. Не! Тези вжпроси сж повече от ясни за мен. Аз питам друго почитаемота редакция: каква цел е преследвала тя с публикуването на тая „творба“, каква обществена, психологическа или друга задача вижда в нея сполучливо разрешение? Кого и на що е мислила тя да поучи и каква естетическа наслада е тжкмьяла тя да постави на читателките и читателите си, особено на младежта, с този явно неморален „разказ“, местото на който е по-целесжобразно да се намери в некоя полицейска папка, отколкото в един женски вестник за „литература, обществен живот и домакинство“?

— По тоя пжт ли ще водим нашите млади писатели? Това „движение напред“ ли е или упорито теглене назад кжм тинята? . . . Нещастни мъчителни на писалката! По-напред станете хора и се научете да мислите, а след това елате да ни учите!!)

Лом, 14 април, 1923 год.

Тили.

¹⁾ Тази стагия е поместена в вжк „Епоха“ от 26 апр. т. г. От нас ще прибавим, че „Вестник на Жената“ от известно време мина в ржцете на редактори теософи и плитки „модернисти“ и вестникът изгуби своята цена като вестник на трезвата бжлгарка. Редакцията.

За какво приготвяваме нашата девица?

Ние вжрвим все тжй спокойно, равнодушно по отжпкания пжт! Страшната действителност, която се изправи пред очите ни след военната катастрофа, като че ли не ни отклони ни най-малко от този пжт. Вжзлитанието на девиците пј оджлжаваме с престжпно безумие да знемаряваме. Ние нехаеме за техното бждше, а то е бждащето на народа, на джржавата, на племето ни. Пращаме ги в гимназиите за да станат „учени майки“, когато в действителност, те стават нещастни майки и дваж по-нещастни домакини. Тех ги отбиваме от истинското предназначение с досегашната наша учебна политика. Отгжсваме ги от дома, от кжщата, от домакинството, за да ги направим нещастни „учени жени“, слаби малокржвни, разположени кжм туберкулоза, с препжлнени мжзжци от учени имена, дати, логаритми, а бедни от ония полезни, елементарни познания, които практическият живот изисква да владее една сжвременна жена. Некои лежки умове се присмиват на германката, че тя се отличавала с тия три неща: *домакинство, вжзпитание и религия*, а била умствено ограничена. Но тези качества на германката сжздадоха един народ, против силата на който се вжоржжи и се бори цел свят. Солидните качества на германската жена сж залога за величието на германския народ. Когато гледме с десетки наши млади девойки с грамада учебници под мишница да отиват на учение в гимназията, човек неволно си задава вжпроса: в тия книги не се ли крие една отрова, която ще покоси живота на тия не-

вини сжздания, не им ли готвим едно бждаще пжлно с горчевини, разочарование и мизерия, защото колкото по-дълго време едно момиче посещава гимназията, толкова повече то се отдалечава от кжщата, от домакинството, отвиква от домашна работа и става чуждо на призиванието, което природата му е определила. Затуй нашите „неучени майки“ дадоха по-добро и по-здрово поколение от днешните „дипломирани майки“, повечето на които децата шетат по кинематографи, по бирарии и сж станали опасност за джржавата, за обществото и за самото семейство.

Жената трябва да бжде просветена, но в смисл на онова, което е нужно за нейния живот. Нека научи хигиената, домакинството, икономията, кулинарното искусство, педагогията, длжжността на истинската майка, сжпруга и гражданка. Нека стане истинска господарка на семейното огнище, от гдето да излизат добродетелни граждани, трудолюбива челяд, благовжзпитани хора. Ето каква трябва да бжде вжзпитателната политика на джржавата, ако сериозно мисли да подготви народа за разумна деятелност, за просветен труд и за осигуряване добро бждеше.

Успехите на великите хора.

Тжрпението е гений, казваше Нютон. Тази мисл я потвжрява и живота. Всички велики хора, с малко изключение, са били с обикновени умствени способности, обаче, те са имали една непоколебима воля в ефикасността на труда, в резултати необикновени, които може да се добиват и при наличността на ограничена сила, когато се настоява в работа, кога се проявява упоритост, тжрпение. Тжй напри-

мер Дарвин, на когото труда, „Произхода на видовете“, направи цела революция в науката, имаше обикновена памет и разклатено здраве. Спиноза, великия холандски философ, беше туберкулозен и умре на 45 годишната си възраст. Паскал беше постоянно болничав и умре много млад. Монтен много се оплаквал от своята слаба памет и имаше неподвижен и смътен дух. Херберт Спенсер не можеше да работи един час време без да не боледува. Но всички тия хора с помощта на разумно управление на своите сили, техната енергия създала дадоха и предадоха на човечеството едно великолепно дело. Можем да изпжлним цела една страница от гениални хора, с посредствени умствени способности, на които упоритата енергия, непоколебимото им постоянство и тжрпение, ги постави на най-висшето стъпало на обществената лествица. Изобщо, бележитите хора се развиват бавно, постепенно и в тишина. Те вжрвят спокойно, тжрпеливо и методично. „Ако аз успея да направя някои научни от-

крития, казва безсмжртния Нютон, то е благодарение на непрекжснатото ми занимаване с предмета, който изучавах, разглеждайки го от всичките му страни. Ако моите издирвания дадоха известни полезни резултати, те се дължат изключително на моя труд, на моята *тжрпелива мисл*. Не зная дали некога е имало открития гениални, добити без усилия и дължими на един вид дарба от providението. Ако Пастйор направи велики открития в науката и с туй облекчи твжрде много страданията на хората, това се дължи преди всичко на обстоятелството, че той беше човек мжлчалив и упорит в работата.

Единствения и непогрешим пжт за добиване хубави резултати от човешката дейност е труд, постоянство, тжрпение и мжлчание.

Ето качествата, които най-много липсват у источните народи, затуй от тях от векове насам не се явил ни един велик ум, който да допринесе с нещо над олтаря на науката и сжс туй да облекчи с нещо живота на страждущето човечество.

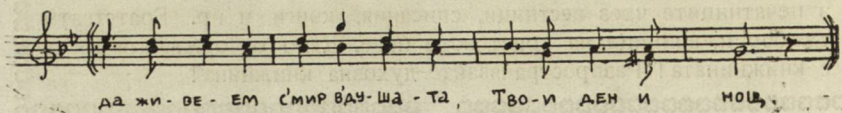
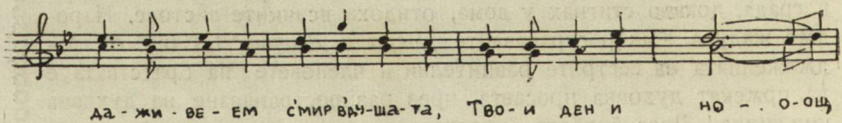
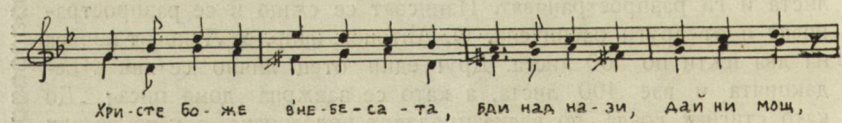
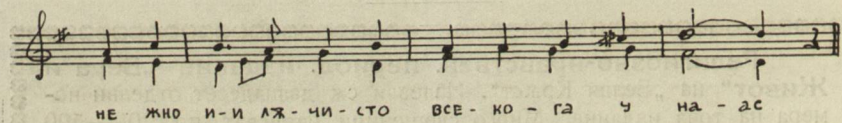
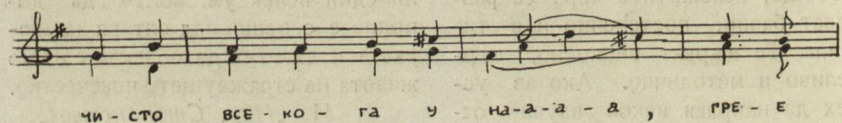
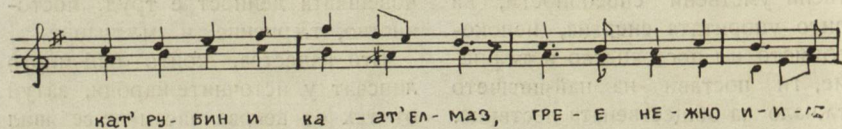
Из „Нар. Стопанство“.

Религиозно-нравствен. период. издание „Вера и Живот“ на „Белия Кржст“. Излезли сж дванадесет отделни номера на това издание. Много свещеници изписват по 200—500 листа и ги разпространяват. Изписват се сжщо и се разпространяват и от други равнители. О. Антонов, напр. от Луковит изписа на два пжти по 500 листа. Друг един отец лично се яви в редакцията и взе 400 листа, а като се завжрна дома писа: „До като стигнах града, по влака продадох половината, а като влезох в града, докато стигнах у дома, отидоха всичките листове. Народжт жадува. Разпространявайте „Вера и Живот“! Едно от заджлженията на сестрите равнителки и членовете на братствата е да пржскаат духовна просвета, чрез разпространяване на духовна книжнина! Днес борбата е пренесена от площадите чрез митинги, в печатниците чрез вестници, списания, книги и пр. Братствата сж борци, войници на христовото поле. Едно от оржжията им е книжнината! Разпространявайте духовна книжнина!

ХИМН

на групите на християнската младеж при православните добротворно-просветни братства.

Текст и мелодия от прот. Ив. Гошев. Наредил за двугл. пение Добри Христов,

**

Здраве, радост, нежност, братство,
Обич кжмто родний кжт, —
Туй е нашето богатство,
С'него ний живейм в'светжт,

*

Майско утро свежо, чисто
Кат рубин и кат елмаз,
Грее нежно и лжчисто
Всекога у нас.

*

Христе Боже в' небесата,
Бди над нази, дай ни мощ,
Да живеем с' мир в' душата,
Твои ден и нош.

*

Хей другари разберете
Доиде веч свещений час.
Тук при нас се подредете,
Божата ржка е с нас.

*

Че вжлна се мощна дига
Вред из нашия роден кжт,
Тя кжм Бога ни издига,
Сочи чуден пжт.

*

На Христовия кржст под знака
Нека всички се сплотим
И кумирите на мрака
Смело да срутим.

Златни песжчинки

В света е нош, която изглежда че ще трае още джлго време, докато сжмне. Човечеството вжрви посред тлеюци и димящи развалини, при които слжнцето и звездите сж временно затжмнени. Два неизмерими ужаси — *безбожието* и *лицемерието* с ненаситното чудовище — *сладострастието* шествуват суетно вжрху земята, която наричат свое владение.

Carlyle

Правдата вжздига човеците и народите, а греховете ги погубват.
Притчи Соломонови 14, 34.

Лжжливият бог Марс сее на земята ветрове, а народите женат бури.

Настоящият век се характеризира с отличния напреджк на техниката; обаче етическата култура е още в пелените си и човешкото общество се счита нездравено нравствено.

Е. М. Натани

Животжт е една могжществена борба по всички направления. Борбата е всестранна и отправена за извоюване свобода и стремеж кжм напреджк. Тези принципи се вжзвестяват от целата човешка култура и сжставляват лозунг на всички течения и партии. Сжщитите начала сж поставени на знамето на науката, на техниката и художеството. С тях се кичат тжрговията и труда. Всички тези обществени функции се сжчетават в известна хармония при творчеството на човешката цивилизация.

Г-жа Д-р Е. Л. М. Майер

Грехжт на целия свет в сжщност, е греха на Иуда. Хората не верват в своя Христос, а го продават.

Джон Рйоскин

Оня, на когото верата е слаба, неможе да вжзбуди вера и у другите.

Лао Тсе

Не осждай ближния си, дока- то не бждеш на негово место.

Който мрази своя ближн, при- лича на човек, който пролива чо- вешка кръв.

Талмуд

Човек става нещастен не тогава, когато по сила не може да надмине лъва, мечката или лошите хора, а тогава, когато той губи онова, което му е дадено — добротата и разждителността. Такъв именно човек е истински нещастен и до- стоен за сжаление.

Не е жалко, че човек се родил или умрел, че той се лишил от парите си, кждата си, имота си: всичко не принадлежи на човека. Жалко е, когато човек изгуби сво- ята истинска собственост — своето човешко достойнство.

Ениктет

Има хора, които приличат на виящи се растения. Те са способни да се издигнат на високо, ала не- пременно се закачват на нещо.

Всички блага сж нищо пред бла- гото на истината; всички сладки- ши — нищо пред сладста на исти- ната; блаженството на истината превжждожа всички радости.

Dhammadaya

Помни, че тоя живот, който ти тжй високо цениш, ти е даден са- мо за кратко време. Не го раз- пржсвай без полза. Наслаждавай се от него, само доколкото това не препятствува на щастието на другите и на твоето собствено здравие. Твоето главно наслажде- ние трябва да се сжстои в това, достойно, т. е. великодушно и с братска любов да постжпваш към своите близки и да служиш Богу с синовна любов и покорност.

Мисли за смърта, която те очак-

ва. Да се затваряш пред неизбеж- ността на смъртта — това е сла- бост, която парализира стремежа към доброто. По собствена вина не ускорявай приближението на тая тжржествена минута, но и страхливо не я избегвай. Какжвто вид смърт и да ти предстои, бж- ди готов да я приемеш с мъжество.

Силвио Пелико

Невежеството е такъв пласт лед, по който един човек все пак може да мине, но цел народ ще се про- вали в бездната.

Щекер

Опитжт тврде често ни учи, че хората над нищо тжй малко не сж властни, както над своя език.

Спиноза

Един гражданин се оженил за за царска дщера и я оградил с блесжк и слава, но напрасно. Ней всичко се струвало, че незаслужва внимание, тжй като тя вечно ми- слила само за своето високо про- изхождение. Сжщо така и душата. Загради човека с всички земни удоволствия, тя нема да се удо- влетвори, защото е дщера на небето.

Талмуд

Не можеш да се грижиш еднове- менно за душата си и за светски- те блага. Ако желаш светски бла- га, откажи се от душата; ако ис- каш да упзиш душата си, откажи се от светските блага. Иначе ти постоянно ще се раздвояваш и не- ма да получиш нито едното, нито другото.

Когато ти си разтревожен от нещо светско или разстроен, спом- ни си, че един ден ще умреш, и тогава онова, което по-рано ти се е струвало за големо нещастие и

те е вжлнувало, ще стане в очите ти дребна неприятност, за която не струва да се безпокоиш.

Епиктет.

Калта тѣй се всмуква в кожата, че изедин пѣт не може да се измие. И душевната кал се измива не лесно. Който е привикнал да намира смисъл в разгулния живот, в калните удоволствия, в световните наслади, нему е недостѣпна друга, празнична радост. Свободата не прави чудеса и вчерашния роб, разбиращ празника в това, че може от сутринта да се напие, нема да стане културен гражданин, само от това ако му дадат неделна почивка, осем часов работен ден и право да празнува свободно 1 май. Културата и нравствената порядѣчност, чистоплѣтността на духа, не

се добиват тѣй лесно, както десетстотинкова революционна брошура. Нравствената порядѣчност „сѣс сила и време се добива“. Това е работа на поколенията.

Не плачи, не се сѣкрушавай, не сѣжрби много, когато хората те обиждат, притесняват, отнемат ти щастнето, лишават те от спокойствие. Те не могат да отнемат от тебе Бога и да те лишат от вечно спасение.

Ето кога трябва да плачеш, да се сѣкрушаваш, предварително да сѣжрбиш. Когато ти почнеш другите да обиждаш и притесняваш, когато от тебе другите почнат да плачат и сѣжрбят. Нещастно сѣщество е оня човек, който прави другите нещастни.

Г. Ст. Пашев.

Соня Мармеладова.

Един от големите познавачи на човешката душа е руският писател Достоевски. Той прониква в най-тъмните ъкдове на душата и, което е особено ценно, — сжумява да открие и в най-низкопадналия човек поне една слаба частица от човешкото, останала в него, незагаснала, тлеюща, но собна в известен момент да се вжзпламени в голям, стихийен пожар, в който се стопява греховното и се преражда и пречиства човешкото. Ако някой желае да се запознае сѣс широките граници на човешките прояви, да проникне в най-величавото и в най-низкото, дребнавото, калното, което е свойствено на човека — нека чете и проучва произведенията на Достоевски. В тия наистина велики про-

изведения той ще намери сѣбрано, като в най-богата сѣжкровищница, всичко това, което ще му бѣде необходимо за да обжрне човешкия живот; ще намери здрава основа, вжрху която ще гради своите по-нататѣшни научни познания за живота и човека, или своите практически познания за доброто и всестранно осмисляне на тоя живот в целите на личния опит.

Достоевски е сѣждал много художествени образи, много художествени типове, между които има ред такива, от мирово значение, понеже в тех е отбелезано, сѣс силата на гения, *обицо човешкото*. Нещо по-вече: даже тия, които са сѣждане на изключителни условия, които са продукт на руския живот,

и те носят в себе си много черти, особености, прояви и преживявания, които ги издигат над руското, националното, относителното и ги превръщат в общочовешки типове. В това отношение особена цена имат създадените от Достоевски женски художествени образи. В последните той е сжумял да вплоти най-ценното, най-великото, героичното, на което е способна, на което е дарена не само руската жена, но жената изобщо и това прави тия художествени образи дълбоки, неизчерпаеми, вечни и поучителни. Тая величавост, дълбочина и художественост на образите нищо не губи от обстоятелството, че героинята-жена е водила и води неморален живот в даден момент. Достоевски показва величието на душата именно в падението; тогава когато душата се отвръща от калта и миазмите на падението, на греха и се стреми към чистото, възвишеното, — когато, в тоя стремеж, тя се преражда, пречиства, или извършва чуден, велик подвиг на самопожертввателност, на героизъм, на всичко изкупващо тая обич към Бога и сиянието на божествената любов, която не познава, що е егоизъм. Такъв един художествен образ е Соня Мармеладова, една от героините на големия психологически роман „Престъпление и наказание“.

Соня (София Семенова) Мармеладова е дъщеря на беден чиновник, който освен бедността има и един голям порок. Той пие. Мармеладов овдовява и дъщеря му Соня расте при него. Понеже немал възможност да издържа детето си в училище — той се залавя сам да я обучава на четмо и писмо, даже ѝ дава уроци по география и история, но и неговите знания

са много оскудени и Соня остава почти без всяко образование. По сетне, тя смогва да прочете няколко книжки с романтично съдържание, и между другите книги се запознала даже със физиологията на Люенса... Всичко това, разбира се, е могло само да размъти ума на малката Соня от колкото да ѝ донесе полза, но живота и условията, при които тя живела, не могли да ѝ дадат нещо по-хубаво. Когато Соня била на 14 години, баща ѝ се оженил за вдовицата Катерина Иванова, майка на няколко деца. Катерина Ивановна била особена жена. Тя свършила институт, оженила се несполучливо, страдала много от мъжа си и условията на живота и нейното второ оженване било по-скоро жест на отчаяние, от колкото разумна постъпка... При всички други незгоди, Катерина Ивановна страда и от охтика, която съвсем я измъчва и прави особена, даже жестока.

Женитбата на Мармеладов още по-вече затруднява живота на увеличеното семейство. Скоро той изгубва и службата, пиянствува и семейството заживява в ужасна мизерия. За да помогне на семейството, Соня се залавя да шие. Но от шева се получават малко, много малко средства, които не стигат даже за най-необходимото. Гладът и нищетата измъчват Соня. Тя, обаче, всичко това понася търпеливо, с кротост и смирение. Но ето че мащехата често ѝ натяква, даже много често, а пак освен това се намерват хора, които не ѝ заплащат и това малко, което тя е спечелила с денонощната работа. Огорченията се сипят едно след друго и Соня, още в крехката си възраст, още не оформена, не окрепнала е подложена на най-тежки

изпитанил. Между това, разни хора, които виждат нейната още детска миловидност, които се домогват да я сжвратят от правия път — като разчитат, че нищетата и окяното положение, в което се намерва Соня и семейството на баща ѝ, ще им бждат добри помощници. Но макар някой сводници не един път да се опитват да подмамят бедното момиче — тя е още твърда, тя се отвърщава от предложенията и ги отбягва.

Неизразими сѝ душевните мъки, които е требвало да претегли Соня, но нещо се скжсва в нейната душа, когато мащехата ѝ явно и открито ѝ посочва пътя на падението, като средство за да се победи нищетата. Този става един ден, след като от дълго време децата не са яли нищо, когато Мармеладов се вардальта пиян, а Катерина Ивановна била изпаднала в жестокост и умопомрачение от мъка. Тоя ден тя започнала жестоко да натяква на Соня, че е тжртей в къщата, че нищо не печели, че яде това, което било за децата. Думите на мащехата ужасно измжчвали Соня. При тоза, нейния труд и тоя път не бил вжзнаграден. Вместо да ѝ заплащат за извжршената работа, нея я изгонват не ѝ плащат, изтржгват из устата ѝ даже сухия залжк. А тука и мащехата я упреква, че тя е тжртей, че яде това, което е за децата. С неизразимѝ мъка Соня казва на мащехата си: Какво искаш, Катерина Ивановна, нима да да печели пари ще требва да тржгна по лошия път? — Вместо да се стресне от това, Катерина Ивановна отговаря: Е, че какво, Какво има да пазиш? Готимо чудо!..

И Соня се пренася в жертва. Тя излиза в шест часа вечерта и

се връща в девет. Без да продума дума сжс забулено лице, тя слага 30 рубли пред мащеха си и в неизразима душевна мъка се тржшва на леглото, захлупва се на очи и се разридава. Тя плаче без глас, но дълбоко, от цяла душа, като цялото ѝ тело трепери и се гжрчи в стржшни конвулсии. Тя плаче и изплаква жестоката обида, която бе принудена да понесе. Мащехата сжзнава своята жестокост. Тя се хвжрля да плаче и прегржща Соня, сжзнавайки с цената на какво са спечелени тия пари. Но вече нема връщане. И, което е най-тежко, най-жестоко — всички като че ли свикват с новия живот, и, макар да се измжчват от него, ползват се от париге, добивани от новия занаят на Соня.

Соня е принудена да живее каго паднала жена сжс желт билег. Тя се отделя от семейството, но продължава да го подджржж. Мармеладов запиянствува още по-силно от мъка, но при все това, често протива парите на Соня, дадени за прехраната на семейството. Макар и да продава телото си, Соня, остава чиста по-душа, незасегната от тинята на разврата. Тя се тяготи от своя живот, не може да понася противоречията, в които е изпаднала и не веднжж е мислила, как да тури край на своя мизерен живот, но всекога пред нея се изпречва семейството. . . Какво ще стане с тях? . . .

Достоевски ни запознава сжс Соня, когато тя е навжршила едва осемнадесет години. Пред нас е едно младо, дребничко, сухичко, но тжврде хубавичко момиче. . . Нещо безпомощно, нещо детско вее от целата ѝ фигурка. Тя е плашлива, срамежлива, и избягва хората. Особено красиви са ней-

ните ясни, чисти сини очи. В тех понекога сияе една чистота, която подкупва, която свидетелствува за душевната чистота на момичето. И ето, това момиче, почти дете, до осемнадесетгодишната си възраст е принудено да живее най-страшните унижения, на които го подхвърля животът и хората и не само да ги преживее, но и да остане с чиста душа. Неопятена от тях!

Живота на Соня става още по-тежък, когато баща ѝ умира, смазан в пияно състояние от един фатон. Макар и до сега той да не бе полезен за семейството, се пак бе една малка опора за Соня. Пред нея се изпречва още една страшна опасност. Катерина Иванова също няма много да живее. Охтиката ѝ е остра. Няма да минат може би и дни, когато и тя ще умре, измъчена сломена от новите сътресения, последвали от смъртта на Мармеладов. Соня тръпне пред мисълта, какво ще пръви с малките деца. Ето, Поля, най-големото ѝ сестриче, е хубавичко момиче. То е чисто като ангелче, но може би нейната близост, и е й н и я нов живот, п ж к и ненаситните страсти на хората ще я сжвратят. . . Соня не може спокойно да понася това. Тя е в ужас от подобни мисли. Тя е готова да се бори до последни сили, да спаси душата от тая черна пропаст, в която тѣй безразсъдно е била тя хвърлена. . . И в тия големи душевни мъки, ние виждаме как сѣ по-вече и по-вече пред нас се заражда и развива жената — героиня, готова да пожертвува себе си, но да спаси другите от нескитите на падението и греха. И наистина, нѣмá Соня, която обича мащеха си, без да се гледа на то-

ва зло, на което я бе тѣ тикнала, която тръпне от ужас само от една мисъл, че децата, че Поля, нейната *доведена* сестра, ще пропаднат, която е готова да понесе най-големите страдания за доброто на другите, нѣмá тая Соня е престъпница? Между това, тя се срамува да гледа хората. Тя не може да понася техните нескромни погледи; тя се оскърбява от техните нескромни, двумислени закачки, думи: тя ги отбягва, защото душата и е чиста и се стреми към чистотата. Но къде черпи сили и кураж, за да понесе тягостите на живота тая тѣй слабичка, измъчена, плашлива жена? На кого, на какво се надева тя?, . . . Кой ще ѝ помогне да спаси от мизерията и от разврата малките ангелчета нейните сестричета и братче?

Силата на Соня е Бог, вярата в Него. С нея тя живее, от нея се крепи. Тази вяра запазва душата ѝ от разлагащото влияние на тоя живот, който тя е принудена да води, за да изхрани семейството. Тази вяра ѝ спомога да се бори с отчаянието, което се сили да я завладее и погуби. . . Бог нема да допусне да пропаднат невинните дечица, — ето нейната вяра, нейното упование. И когато и Разколников жестоко се изразява пред нея, че може би нема Бог, та напразни сж нейните упования, Соня е възмутена от джното на душата. . . Тя го смята за луд, защото за нея, само лудият би могъл да подрови тѣй безразсъдно основите на единственото упование, на единствената подкрепа, която има човек в тоя, тѣй скромни и пжлен с противоречия живот! Нещо повече. Соня не само свято пази своята вяра, не само живее под нейната живи-

телна светлина, но и изповяда тая вяра твърдо и упорито. Тя прониква в душата на Разколникова, вижда тоя ужас, в който тя блуждае под въздействието на престъплението и, за да го спаси, му посочва вярата в Бога... Ето че пред Соня се изпречва нова задача. Тя иска да спаси и Разколникова. И тук се проявява отново величието на нейната чиста душа... Тя е готова отново да се жертвува, отново се готви за подвиг.. И това е малката, измъчена от живота, тъй жестоко обидена от свои и чужди, Соня...

Когато Разколников разкрива пред Соня своите теории, тя успява да разбере, че той е дълбоко нещастен човек. След признанието на Разколникова, направено пред нея, че той е убиеца, за Соня става ясно, че единствения път за очистването от престъплението е страданието и верата в Бога. Но ето, че ново изпитание се надвеси над главата на Соня. Машехата полудява. Тя е тръгнала по улиците с децата да пеят и да танцуват, та с това да засрами жестоките хора, които не ги зачитат, които ги оставят да умрат от глад. Нови мъки, нови унижения, нови, не малко страдания требвало да изпита Соня.. Майката умира. Децата остават сами.. Идва предела на възможното търпение и надеждата.. Настъпва момента на отчаянието.. но Соня е твърда още. Тя вярва, че Бог няма да допусне, щото ангелчетата — деца да пропаднат. И Бог помага.. В последните дни на своя живот, един паднал човек решава да извърши добро дело.. Той плаща издръжката на децата в един приют за сираци и освен това им оставя един капитал от

1500 рубли.. Нещо по-вече, сжщия тоя човек дава и на Соня три хиляди рубли, за да се спаси от падението, да може да извърши новия подвиг: да спаси себе си и Разколникова.

Соня се залавя със силата на предаността и самопожертвователността да спасява Разколникова. Тя му посочва на вярата, на Бога, като на велико упование. Тя го зове към страданието за изкупване на греха; тя му посочва и на високата цена, която има човекът и неговия живот. Когато Разколников пръв бива осъден и изпратен в Сибир на 8 годишен каторжен затвор — Соня тръгва с него при ясното схзнение, че трябва да понесе нови страдания и несгоди, но да спаси душата на младежа. И наистина, тя успява да стане негов ангел хранител. Тя спечелва любовта на всички затворници, защото бе единствената между всички, която разбира и цени човешкото в тях. Тя смекчавя техните закоравели души със своята доброта, чистота и готовност да им помогне, да им послужи. Тя им пише писмата до родни и близки. Тя приема и предава пари и други пратки. С една дума, Соня се превръща в майка-покровителка на тия захвърлени и закоравели хора, някой от които носят чрез сжвестта си тежестта на големи престъпления. Чрез нейната душа, чрез светлината на подвига и самопожертвователността на Соня, започват да се проявяват и техните души..

Разколников дълго упорствува и се бори.. Най-сетне, сломен, той открива Евангелието, което му бе дала Соня.. Той познава и оценява нейния подвиг. Той разбира силата на вярата, и първия ден на

неговото прераждане е светъл, топъл и ясен. Соня разкри пред него дълбочината на верата и любовта. Тя му откри правия път, и той можа да обикне хората. Вече затворниците не го мразеха както по-рано; пък и той видя у тех хората, човешкото, оцени го и го обикна . . .

И всичко това извърши Соня, слабичката, тихичката Соня, чиято душа бе тъй чиста и възвишена,

чието сърдие тъй безпределно обикна страдащите и всякога бе готово да се жертвува за тех. Извърши го тая, върху която мнозина биха хвърлили и хвърляха камък, без да разберат и оценят мъката, която бе понесла, без да схванат величието на подвига, който тя извършва, като освободи себе си от тинята, от калта на живота, в която бе тикната и със себеотрицание спаси и другите.

ДОМАКИНСКИ ИЗВЕСТИЯ.

Чистене на петната

Когато домакинята своевременно се залови за отстраняването на петната по дрехите, почти всекога тя може да успее, но ако операцията се отлага, това отлагане отпосле причинява все по-големо и големо затруднение.

При почистването на всекакви петна най-напред трябва да се узнае от що сж петната. Когато те сж от неизвестен произход, отначало всекога се употребява най-безвредното средство — водата. Ако опитът остане без успех, употребява се твърде силен спирт, а когато петното не отстъпва и пред спирта, прави се опит с бензин.

При чистението на петната, сжответното средство трябва да се изпита най-напред върху онова

место на материята, което не е на лице, тъй като при чистенето на една или друга материя големо значение има нейното свойство. Платното се отнася към химическите средства не тъй, както вълната, а последната не тъй, както коприната.

Щом произхода на петната е известен, трябва веднага да се употреби сжответното средство.

Пресните петна от плодове се отстраняват, като се облеят веднага с врела вода. Този способ не е труден и има това преимущество, че от него може да се ползуваме при цветните митерили. Изцапаната материя се олзва добре върху сито или пазица и се полива с силна струя врела вода. При *остарели петна* тоя способ непомага.

Тогава се ползват от разведен амоняк или приготвяват разтвор от хлорна вар, и в него държат изцапаното место няколко минути, след което веднага го изпират в вода с сапун.

Това средство може да се употребява само за почистване на бели материи.

Петната от натуралното *червено вино*, твърде мъчно се отстраняват. Спиртът, обаче, съдържащ винен камък (тригъ), е добро средство за отстраняване от тънките кърпи и постелки неприятните следи от неловките ръце. Петната от изкуствено боядисаното червено вино от плодове и пр. лесно се отстраняват с готварска сол, винен камък или с серен дим (дим от теф). Изцапаната материя най-напред перат с чиста вода, а после — с вода и сапун, простират на вжже. След това направят от картон фунийка, запалват под нея малко сера и слагат ту едно, ту друго петно върху малкото и отверстие. Целия предмет още един път се пере и изплаква в чиста вода.

За да се отстранят петна от *шампанско или от бело вино* на копринени и вълнени материи, трябва да се свари гъста кашлица от настърган сапун с дъждовна вода и да се покрият с нея петната. След това, отгоре посипват с малко поташ на прах и се оставя материята 24 часа да съхне. След това материята се намокря с дъждовна вода и пере.

Петна от *бира* се отстраняват или с вода, или с отвар от сапунен корен (човен). Вари се една чайна лъжичка сапунен корен в 3 стакана вода в продължение на $\frac{3}{4}$ часа, прецежда се течността чрез сито и, след това, се употребява.

Мазните петна се отстраняват,

като се слага от двете страни на изцапаната материя попивателна книга, след което се гладят с топлата ютия. При тоя начин тлъстината се попива от попивателната книга, която трябва по-често да се вжзобновява. Мазните петна също могат да се вадят и с терпентин, бензин или етер. Ако с тех материята се намокри направо, тлъстината, макар и да се разлага, в същото време се разпространява по материята, а след изпаряването на течността, разложената мазнина остави следи в вид на кръгове. За да не се образуват последните, намокрят с течност (бензин, терпентин или етер) едно парче материя по възможност от същия вид, който ще трябва да се чисти, и с него около зацапаната част се направят кръгове. Ако, въпреки това, върху копринените материи останат следи, те се покриват с тесто, дебело няколко милиметра, приготвено от печена магнезия (уста) и бензин. След няколко време напълно изсъхналата кора се очисти от материята, като се натиска от опакоето.

За отстранение на *маслените петна*, от белиято, получени при шиенето на машина, трябва да се покрият петната с кашлица от магнезия, смесена с етер. Оставя се да се изпари етерът, след което магнезията става на прах и се издухва.

Петна от *рибено масло* се отстраняват от белиято, като се покрият с кашлица от размита с вода 4 части глина и 1 част сода. Тая кашлица се оставя да стои 8 часа върху петното. Същите петна върху фанела се отстраняват, като се намазва петното с желтък от яйце. Когато желтъкът изсъхне, изпира се с топла вода.

Петна от ржда върху белйо се отстраняват с горещ лимонен сок. Зема се сок от лимон в една лъжица, която се поставя върху спиртна лампа, докато сока възври. След това се натопява петното, което в няколко секунди изчезва. Ако петното е старо, отстранява се, като се внимателно навкуси с чиста солна кислота наполовина с вода, а след това се покрие сжс амониев сулфид, след което се изпира добре с чиста вода.

Петна върху белйо от йод се отстраняват, като се намокрят с студена вода и се тжркат с обикновена картофена скорбяла. Петното става лилаво. Изпира се и втори път се тжрка с суровата скорбела, след което петното изчезва. Предмета се изпира с вода и сапун. Ако петното е големо и застарело, трябва да се потрети и почетвжрти тжркането.

Петната от *черно мастило* се отстраняват, като се накапят с няколко капки от лоена свещ и се потопят в разтвор от фосфорнокисел натрий, в който се пере предмета, докато мазнината и петното изчезнат. Ако петното не изчезне при пжрвия опит, повтаря се, и тогава сигурно ще изчезне.

Петна от *червено мастило* се отстраняват с разводена хлорна вода.

Петна от пот се отстраняват с нишаджрен спирт.

Петна от *смола* — с спирт или етер, а може и сжс смес от двете.

Петна от кислоти — с слаб разтвор от сода.

За отстранение на някои петна се изисква да се действува с няколко средства, защото веществото на петното не се сжстои от едно тело, а от няколко, които се разлагат при разни условия. Напр.,

петно от млеко се отстранява най-напред с бензин за отстраняване на мазнината, а след това с нишаджрен спирт.

Петно от кафе или шоколад — намазва се с желтжк и глицерин и се изпира с топла вода.

Петна от супа, яйца, сосове и пр. — както петната от млеко.

Унищожението на паразитите и вредните животни. За паразитите, особено за някои, не е прието да се говори, но, за сжжаление, не може и да се мжлчи за тех. Те сж такова пжлчище мжчителни, че по най-неприятен начин заставят човека да ги чувствува. В добрите семейства с тех се води ожесточена, енергична борба. За щастие, повечето пжти тя не продължава дълго време.

Най-простите средства за унищожението на *мишките* сж капаните и котката. Те се джржат в ония помещения, в които немогат да се запжлнят всички пукнатини през които излизат. Ако тия средства бждат недостатжчни, трябва да се избираг други и то такива, които да сж безвредни за хората. Добро средство е да се постави в глинени плоски сждове негасена вар с смес от дребна захар и наблизо друг плосжк сжд с вода. Варта възбужда у мишките жажда; почват да пият и умират след няколко секунди. Освен това, средство против мишките сж и листата на кучешката трева *Synoglossum officimole*), които слагат в входовете на мишките, или пжк прах от три части ржжено брашно и една част гипс. За отстранение на пжлховете из оборите, хамбарите и пр., без да се подхвжрлят на опасност животните в тех и пр., намазват се отверстията на входовете, изкопани от пжлховете, с катран. Може

да се напои парцал с катран и да се постави в отверстието.

Мравите се изгребват из жилищата, като се постави на ония места, гдето те най-вече ходят, плътък сѣд с мед, сироп или разводена захар с примес на известно количество квас или кисело тесто. Колкото повече сладката течност изчезва от сѣда, толкова по-малко ще се показват и мравите, тѣй като квасът е смъртна отрова за тях. Сѣщо така може да се намаже отверстието, из което мравите излизат, с терпентин или да се опуши с сера (теф), и те ще престанат оттам да излизат. За да се опазят припасите в склада от мраве, не трябва да се слагат на земята, а трябва старателно да се завързват. Ако стане нужда от решителни мерки, вземат ситна на прах сера и див Маиоран (*Origanum Vulgare*) и насипват в пукнатината, гдето живеят мравите. Из шкафовете мравите се премахват, като се постави в тях сѣд с поташ и захар.

Ако се желае сѣвжршеното премахване на *джрвениците*, трябва борбата срещу тях най-вече да се води, когато женските снасят яйцата си, ще рече, през март, май, юний и септемврий. При това най-главното средство против тях е строгата чистота и силното въздушно течение, което джрвениците не издржат. Често трябва да се преглеждат креватите и картинните рамки. Сѣщо така джрвениците се вѣдят в полиците, книгите, с които сж покрити стените и пр. Стените трябва често да се белосват, а най-вече през юлий, когато почва да се развива младия приплод, причиняващ най-големо безпокойствие.

За да се премахнат джрвеници-

те, поливат с вела вода местото, гдето се намират младите, а креватите и пукнатините намазват с гас, или карболова киселина, а когато изсѣхнат, заливат се всички пукнатини и глѣбнатини с горещ разтвор от туткал в оцет. С това пукнатините изчезват.

С сжщата упоритост трябва да се прследват *бжлхите*. Преди всичко трябва да се отстранят всички боклуци било от дворовете, било от избите и пр., тѣй като в тях бжлхите най-много се вѣдят. След това, едва ли има по-сигурно средство против бжлхите от лавандовото масло, прибавяно по 30—40 капки на една кофа вода, служаща за миение на подовете сутрин. С такава вода най-вече трябва да се обтриват креватите и всичката мебел. Твѣрде бжрзо ще се почувствуват добрите резултати, а при често повторение, злото сѣвсем ще се отстрани. Добжр резултат дава и употреблението на нафталина, както и праха за джрвениците, с който се посипват дрехите или чаршафите. Но най-сигурно о средство против тия паразити е строгата постоянна чистота.

Мухите най-лесно се изгонват чрез силно течение, което те немогат да издржат. Против мухите сѣщо се употребява и нарочно приготвението за техното изгребване книги, макар и малко вжобще да помагат. Такива може да се приготвят, като се смеси ситен чер пипер с обикновен сироп и с гжстата течност да се намаже дебела здрава книга, която се оставя да изсѣхне. Когато ще се ползуваме от нея, трябва да я поставим в талерка, и да я намокрим с вода.

Най-добрия, обаче, начин за пазене от мухите е да се вземат мерки срещу техното развжждане. Тѣй

като мухите най-вече се вждт в помийните ями, и други места, гдето се намират разни гнили предмети, кухнени остатъци и пр., трябва тия ями да се унищожават или всека неделя да се посипват с вар. За запазване на сжестните припаси от мухите трябва да се покриват с кжлпаци или стените на складовете да се намазват с лаврово масло, миризмата на което мухите не изджржат.

От *комарите* човек може да се предпази, като намаже откритите части на телото си с спирт, в който на 38 части има 8 части одолон и 1 част карамфилово масло или оцет. От стаите комарите могат да се изгонят с тютюнев дим.

Против *червеите*, които ядат мекелите, напояват джрвото с тернентинен спирт.

Бележки

Цжрковния акт по учреждаването на „Белия Кржст“.

Учреждаването на „Белия Кржст“ стана през юлий м. г. с протоколно решение на св. Синод. Още тогава се намериха три монахини, които застанаха на чело на новото братство. С тех постжпиха и техните послушници. Начало на братството се сложи. По определение на св. Синод, на това братство се предаде Курилския манастир за пребивание. Но в него немаше удобни стаи за живеене. Немаше трапезария, кухня. Две от зланията бежа полуразрушени. Трѳбваше да се събере един минимум сестри в братството, та тогава да се извжрши цжрковния акт по учреждаването му. Така и стана. Ето как „Цжрковен вестник“ описва този тжржество:

„На 10 т. м. се извжрши тжржествения цжрковен акт по учреждаването на „Белия Кржст“. Ху-

бавият майски ден даде възможност на множество християни и християнки от София и околностите ѳ да вземат участие в тжржеството.

Столичните братства купом, предвождани от своите ржководителни свещеници, заеха специално отредените за тех вагони и с духовни песни и високо подигнат религиозен дух потеглиха за Курило. Понеже мостът на Искжра, който свжрзва гарата Курило с манастира, е разрушен от наводнение, преминаването на Искжра стана с лодка. Каква мила картина: сред свежата майска планинска природа, лодката пренасяше на групи гостите — мъже, жени и деца, а двата брега на реката се огласяваха от нежната мелодия на „химна на братствата“.

Всички, наредени в стройни редове по 4 души, потеглиха към манастира. Тук се извжрши крат-

ка благодарствена молитва, и всички гости се пръснаха по стайте за почивка . . . до като пристигне Негово Високопреосвещенство Св. Софийския митрополит г. г: Стефан, който предстоеше да извърши тържествения църковен акт по учредяването на Ставропигиалното Монашеско Женско Братство „Бел Кръст“.

Към 9 ¹/₂ часът камбаните дадоха знак. Всички гости, към които се беха прибавили и учениците от околните основни селски училища, се наредиха в шпалир по дългия път между манастира и преходния пункт на Искра.

Високопреосвещенният Стефан, с свитата си, обкръжен със свещеници и последван от множеството, бавно приближаваше манастира. При входа игуменията го посрещна с кратка реч, на която той отговори приблизително тъй:

— Щастлив се считам, че с Божията помощ днес ще имам големото щастие, да извърша тържествения акт по учредяването на „Белия Кръст“. на който „Бел Кръст“ целата Църква възлага големи задачи и който „Бел Кръст“ ще има да играе важна роля при пробуждането и организирането на жената — християнка у нас. Бог да ви благоволити и подкрепя в трудното Ви дело“.

Сред манастирския двор, под специален павилион, се извърши водосветът. След него Високопреосвещеният митрополит произнесе мила и задушевна реч — която будеше бурни чувства на религиозен възторг и извикваше сълзи. Той подчерта, че „Бел Кръст“ е под непобедимото знаме на всемогъщия Кръст Господен, че той — ще бъде организацията на невинността, чистотата и будната ре-

лигиозна съвест, че Св. Синод, който е харчил и харчи морална и материална енергия за това светло дело, ще го подкрепя и за напред с още по-голема ревност, — че сам Той ще бъде винаги, до последните дни на своя живот „ангел хранител“ на този културно-просветителен и благотворителен църковен институт“. След отговора на игуменката, една от сестрите, Невена Спасова от гр. Дупница, произнесе реч, която биде изслушана с затаен дъх от всички. За тази реч — после при речите във време на обедата — един от говорещите — г. Кертев — каза, че той след толкова годишна обществена дейност, за първи път чува от жена подобна силна и енергична реч. Прочете се и текста на акта, който после се подписа от всички.

Към 12 часа всички гости се пръснаха за почивка и обед, а представителите на официалните учреждения се отделиха в един от салоните, до верандата гдето бсервиран обед.

Във време на обедата се произнесоха речи, които силно подигнаха духа и разкриха, колко много надежди се възлагат на „Белия Кръст“ от страна на всички обществени среди. Говориха: Прот. Ташев, от името на Плевенското братство; г. Кертев от името на „Червения Кръст“; прот. М. Ханджиев, от името на българското свещенство; г. Г. Цветинов, от името на М-то на Вътр. работи и на Изповеданията и Архим. Ст. Абаджиев. В антрактите сестрите на „Б. К.“ издекламираха и изпяха няколко религиозни песни. Последен взе думата Високопреосвещенният Стефан, който каза приблизително следното: „След

всичко казано, на мен не остава друго, освен да отправя към Бога молитва: Господи, Боже, помогни и благослови всички изказани пожелания, и закрепи това свето дело!“ Той добави: и моята епархия се нуждае от манастири, за епархийски духовни нужди, но аз обещавам пред всички вас, че до деня, когато „Белия Кръст“ се сдобие в Столицата с монументална сграда, която да отговаря на нуждите на тази грандиозна църковна организация, братството на „Б. К.“ ще бъде като скъп гост, приютено в Курилския манастир.

Акта бе подписан от *Н. В. митрополит Стефан*, като делегат на Св. Синод и Соф. Митрополит; — от *г. Цветинов*, като представител на М-то на Вжнш. Работи и на изповеданията; — от *подполк. К. Панов*, адютант на Н. В. Царя и представител на Техни Величества княгините; от *подполк. Василев*, представител на Щаба на армията и М вото на Войната; — от *Г. Кертев*, представител на „Червен Кръст“ — от *прот. М. Ханджиев*, представител на свещенството; — от кметовете на Курило, Гниляни и пр. и пр.

Н. Високопреосвещенство, както и другите високи гости беха най-радушно изпратени.

Тъй мина това мило тържество, което много допринесе за повдигане духа и ревността на сестрите на „Б. К.“, които, както е известно, ще имат съгласно устава на добротворно — просветителните братства, да играят голяма роля за организиране жената християнка и ще служат като обединително звено между братствата“.

Духовните екскурзии на сестрите от „Белия Кръст“. Братството на „Белия Кръст“ се

постави от Св. Синод в тесна връзка с мисията на Добротворно-Просветителните Братства. От него се изисква да пригответи необходимия кадър работнички — духовна армия — било за църковни девически пансионни, забавачници, сиропиталища, старопиталища, санаториуми, детски колонии, било за държавните и обществени такива, било за инструкторки и мисионерки в помощ на християнските братства, било за разпространение на духовна книжнина. За всичко това, обаче, са нужни средства и средства. И братството на „Белия Кръст“ е заставено да се справя с трудни задачи: да подготвява персонал, да събира средства за своите задачи и същевременно още от сега да работи над ония от задачите си, за които има вече сили — издателство, разпространение на духовна книжнина, агитация за сплотяване на християните в братства и пр. С тая цел братството на „Белия Кръст“ реши да предприеме ред духовни екскурзии из разни градове на България. Първата екскурзия бе направена в София. За нея съобщихме накратко в първата книжка на „Християнка“. Считаме, обаче, за свой дълг да дадем допълнителни данни за резултатите от нея. Те са тъй важни и поучителни.

Екскурзията се започна на 4 март и продължи до 14 сщци. С малко изключение 15-те комисии от сестрите на „Белия Кръст“ и придружаващите ги сестри-ревнителки посетиха всички къщи в София. 24,000 листове от „Вера и Живот“ се пръснаха. Около 700 абонати на „Християнка“ записаха. 54,000 лева събраха за в полза на фонда „Бел Кръст“ при Св. Синод и получиха обещание на

15,000 лв. от един благодетел за покупка на орган за училището на братството. Особена ревност в помощ на сестрите от „Бел Кржст“ проявиха братствата: при цжрк. „Св. Георги“, ржководено от о. Марин Недков, онова в Ючбунар, ржководено от о. П. Венков и Зах. Гешаков и онова в Подуени, ржководено от о. Методий п. Иванов. Начело на районните сестри-ревнителки при „Св. София“ и Юч-Бунар стояха добрите и ревностни презвитери на о. Ив. Писев и о. Венков. Те неуморно работиха от самото начало до края. Като ревностни работнички се проявиха и много сестри-ревнителки. Нито лошото време, нито семейните грижи — нищо не беше в състояние да ги спре. Сестрите от „Белия Кржст“ през всичко време беха на квартира у сестрите ревнителки.

Делото на „Белия Кржст“ се посрещна почти навсякъде из София най-радостно от бедните християни и най-вече от жените. Умилителни случаи е имало, когато християнки сж давали последната си пара за в помощ на „Белия Кржст“. В Юч-Бунар е имало два случая, гдето християнки, неразполагащи в момента с средства, вжпреки молбата на комисиите да не се затрудняват, отивали сж у сжседките да вземат пари на заем и сж достигали по пжтя комисиите, за да им предадат своята лепта. На две-три места, госпожи, на които мжжете сж били комунисти, скришом от тех, сж давали своята лепта, като заявявали: „щом е за цжрквата, с радост даваме своята помощ“. У едно семейство мжжт — комунист, лежал болен. Жената извикала комисията на страна, за да не види и чуе мжжт ѝ и ка-

зала на комисията: „това сж последните ми средства. Мжж ми не верва в Бога и нема да оздравее. Толкова време лежи и нищо не му помага. Наместо да купя безпозлезните за него лекарства, ще дам тия пари за цжрквата. Дано Бог го вразуми и го оздрави“. Особено сж били внимателни евреите кжм комисиите. Те просто се обиждали, гдето комисиите заминавали кжщята им и сами гонили комисиите по улиците, за да им предадат своята помощ. Интересували се и от листовете „Вера и Живот“. Когато комисиите им казвали: „това не е за вас, то е за християните“, те отговаряли: „Как тжй? Един е Бог — и ваш и наш“.

Печален е, обаче, приема, направен в богатските квартали на София и в богатските кжщи. Мнозина от богатшите не само студено се отнесли кжм комисиите, но често ги посрещали и с грубости и лжжи. „Знаем ние тия кржстове. Аман от тех. Не ни трябва Бог, не ни трябва кржст“. Или е излизал сам стопанина на вратата и казал: „нема господаржт тук“. Не е ли на израждане нашата аристокрация?! И за нея днес толкова много хули тжрпи цжрквата, че ѝ правила разни концесии и пр. пр.! Когато бедните християни с ревност приемали листовете „Вера и Живот“, богатите не искали да ги видят. „Знаем ги ние, чели сме ги“. Сестрите ги оставяли или подвирали под вратата и си заминавали. Неколко лекари и аптекари вжрнали комисиите с грубости, а други хвжрили по 1—5 лв. Само аптекаря Генов с внимание е приел комисията, изслушал я, насжрдчил я и дал 200 л. помощ.

За всичко видено и чуто из екскурзията сестрите от „Белия кржст“

си държали бележки и след завръщането си сж описали всичко.

Много ценни материали сждържа тая домашна работа на сестрите. Ние ще изнесем някои от тях в „Християнка“.

„Белия Кржст“ в Париж. Неопценима услуга за делото на „Белия Кржст“ направи трудолюбивият о. Иеромонах Софрони Чъвдаров, който следва науките си в Стразбург — Франция. Направеното от него е неопровержимо доказателство, какво може да сгори за благо на църквата един ревностен пастир.

По Великден тая година о. Софрони запознал бжлгарската колония в Париж с делото на „Белия Кржст“ на Бжлгарската Църква. Всички се трогнали и сжбрали помежду си известна сума в помощ на „Белия Кржст“. Сжщия бил изпратен от руския епархийски сжвет в Париж да служи по Великден на руските работници в Монтаржи-Шалет, за който труд сжветжт му отпуснал възнаграждение в полза на „Белия Кржст“ от 100 франка. С така сжбраните суми о. Софроний кулил 86 малки и големи ценни книги на френски език и неколко цветни картини, които изпрати в Св. Синод — София — за основаване библиотека при „Белия Кржст“ и при фонда „християнизирание на младежта“.

Книгите третират най-живогрептущи въпроси из църковния живот — организиране вътрешната църковна мисия и християнизирание младежта. Много от тия книги „Белия Кржст“ ще издаде, други ще бждат използвани от ръководителите за предстоящата социална работа на родната църква.

Сжщият ни сжобщава, че знаменитият професор Бйое и неговият

секретар Болйо били обещали о. Софронию да подарят за „Белия Кржст“ книги на 305 франка, които о. Софроний веднига ще изпрати. За пощенски разноски по изпращането на пжрвите книги о. Софроний е разходвал 50 фр. свои. По изпращането и на вторите ще сж нуждни още 50 франка. С един апел, поместен в „Църковен Вестник“, той се обржца кжм добрите бжлгарски християни в Бжлгария да се притекат в помощ за сжбиране на тая сума, като помощите си изпращат в св. Синод — София за „Белия Кржст“.

Хиляди и хиляди благодарности и чест и хвала на о. Софроний.

В отдел поща печатаме извадки от писмото на о. Софрония до ръководителите на „Белия Кржст“.

Православните Добротворно-Просветни Братства в Бжлгария. Новия устав затия братства е отпечатан заедно с тоя на „Белия Кржст“. Той е вече изпратен до епархийските началства с окръжно послание от Св. Синод, в което се поканват епархийските началства да се заловят здраво за работа чрез братствата. Всички свещеници се заджлжават да устроят братства за възрастните, а при тех и групи за децата. Сега ще си полчи, кои свещеници сж ревностни и кои християни и християнки мислеят за църквата. Всичките ще се заловят най-енергично за работа чрез братствата. От последните се очаква сжживяване на нашия църковен живот, обюзеление на енорията, църквата. Драги пастири, на работа! Мили братя и сестри в Христа, надпреварвайте се в помощ на пастиря! Да засилим църквата! Да обновим нашия религиозен живот! Напред в делото Христово!

Химн на братствата. Химна на „Белия Кръст“, поместен в I-та книжка на „Християнка“ е и химн на християнските братства, с ония незначителни изменения, които сж посочени в същата книжка. Всеко Братство трябва да го заучи като своя победна песен. Колко трогателна беше, срещата между Софийските братства, дошли на осъщечето на „Белия Кръст“, и сестрите от последния, при която посрещани и посрещачи гръмко и тържествено слеха своите гласове в общия химн: „С Христа напред в живота!“ Тая мила картина извикваше сълзи на очи от

умиление у най-коравото сърце!

Химн на групите на младежите при християнските братства. Такъв вече е приготвен от о. протоеря Гошева. По своето съдържание и по своята мелодия той е превъзходен. С радост и възхищение се посрещна от отците ръководители на братствата в София и другаде, които имаха случай да го чуят от уста на самия автор. Некои от тях го преписаха веднага, за да се заучи от техните групи. След като му се направи окончателна коректура, тоя химн отпечатваме на друго место в тая книжка на „Християнка“.

ПОЩА

О. Иеромонах Софроний Чавров из Стразбург, Франция, пише:

„Следя с удоволствие светото дело, за което Вие и Вашите другари сте се заловили в полза на църквата. Позната е, наистина, на всички Вашата работа. Моля Бога да Ви крепи и помага в трудния път на „Белия кръст“, на вътрешната мисия на св. ни църква. Вие апелирате към всички. И пишете, че мнозина пък апелират към Вас за ръководства, за улжтвания. Аз също пожелах да бъда полезен от малко-малко. За тая цел аз избрах некои книги, които Ви изпращам на отделни колети по 2 килограма — всички 11 колета. Те съдържат 86 книги — малки и големи. Между тях Ви изпращам още и следните картички из свещ. история: 1) 74 картички, предназначени за катехизически курсове с децата; 2) една серия картички — 14 на брой — представляващи кръстния път на Спасителя; 3) Трета серия картички цветни — 60 сжщо за катехизация на младежта. . .

Изпращам Ви още 5 статии за кнчгите. Аз мисля, ако намирате за нужно, напечатайте ги, в който в-к желаете и можете.

О. Аб-ев, за тези статии некои ще кажат: „Хж, седнал да се хвали, що направил!“ Други ще видят изобоз как може да се *направи нещо*, даже и при такава обстановка, гдето ни се струва, че е невъзможно да се направи. Аз не се смущавам от първия укор, защото с нашето досегашно прекалено смирение (да не ни обвинят в самохвалство!), ние сме се въздържали да дадем гласност на много добри работи, извършени от църквата и църковници. И хората малко познават и нас, и църквата ни. Вие изказвате една истина, каго пишете, че трябва да се сепнем, да заработим, да дадем пример, кой с каквото може за социалната мисия на църквата ни, защото утре ще бъде късно! Изходайки от това, наистина, всекакви лични и дребнави закачки ще трябва да оставим настрана, а да подкрепим църквата и нейните работници, макар и да ги чернят по весниците! . .

С тия книги моята цел е да основем една основна библиотека при „Белия кръст“ и „Християнизирани младежта“, с чисто практическо предназначение. Вие, сестрите, о. Стайков, о. Гошев, отците от „Пастирско дело“ и свещеническият съюз — всички имат много връзки и поз-

нати, които биха приели даром да Ви преведат ония книги, които мислите за нужни на първо време. Жените седнали във „Вестник на жената“ да проповедват гнили работи на българските майки; една госпо-

жа ревностно се е заела в „Мир“ да ни превежда и пише уроци по телепатия и пр. Нема ли некой да им даде здрав материал за техното желание да преведат? . . .

КНИГОПИС

„Свещени сенки“ стихоче от Любомир Бобевски, София, 1923 г. Чрез стиховете в тая сбирка поета разкрива сърцето си, за да може всеки свободно да чете в него.

В „Свещени сенки“ трептят струни на една вълнующа душа.

Песните са умилни и тжжовни, с буйни пориви и искрометни чувства.

Тая сбирка е първият цвят от венета, с който ще се украси челото на тоя с бъдаще поет. . .

Всички песни в сбирката са пламенни, възхитителни, прелестни.

Вжзпети са с вжзторжени стихове, пълни с омая и наслада, свещените сенки на великите български чада — днес покойници.

Песните в тая книга пробуждат съзнанието у низко падналите хора — загубили вяра в Бога, в идеала си, в себе си . . . Тя вдъхва любов и стремеж към Родината, която днес е безприютно сираче с празно сърце и разбита душа. . .

Поета е вжзпел в стройни стихове, от които лжха дълбока религиозна, тиха и смирена, някои от нашите светци, като: „Св. Цар Борис“, „Св. Св. Кирил и Методи“, „Св. Ив. Рилски“, „Св. Климент Охридски“.

Стихът тече плавно, естествено; мислите са чисти и ясни; чувствата са топли, сжрдечни . . .

Не са забравени от поета и нашите родни великани, като: Цар Самуил, Крали Марко, Гоце Дел-

чев, Дамян Груев, Тр. Китанчев, Ив. Вазов, Митрополит Методи Кусев и др. Те са обрисувани майсторски, живо и естествено, сякаш, ще проговорят.

Поета е вжзпял и жената в лицето на героинята Ек. Авкс. Симидчиева, една примерна християнка и отлична българка, с един вжзторжен, мил и приятен език. . .

Ето що пише Негово Високопреосвещенство г. г. Неофит — Митрополит Видински, до поета. С няколко само реда Високопреосвещения г. г. Неофит е изразил онова, което е приживял и почувствувал, когато е чел тая книга: „Уважаеми г. Бобевски, получих вашите „Свещени сенки“. Прочетох ги с голяма наслада и, на много места, сжс сжлзи.

Благославям, и перото и сжрдцето, които са ги сжздали.

Не ми идва нито една подходяща дума, за да изразя моята вжзхита от тая ваша вжзвизиена творба. „Свещени сенки“ тжй чувствително засягат родолюбивата душа и тжй дълбоко трогват сжрдцето, че аз ще ги чета още много пжти, за да задоволя чувството си. Защото вие с свойственото вам вдъхновение наистина изнасяте свещените, за родното ни племе, сенки. Да, свещени жертви са те за това многострадално племе! Нека бъдетяхния покой вечен и благословен.

† Видински Неофит.

ХИМН НА ГРУПИТЕ НА ХРИСТИЯНСКАТА МЛАДЕЖ ПРИ
ПР. Д. БРАТСТВА — *Прот. Гошев.*

ЗЛАТНИ ПЕСЖЧИНКИ.

СОНЯ МАРМЕЛАДОВА — *Г. С. Пашев.*

ДОМАКИНСКИ ИЗВЕСТИЯ. Средства за чистене на разни
петна по дрехите. Средства за изтребване на разни
паразити.

БЕЛЕЖКИ. — Из живота на Хр. Братства и „Белия Кръст“
в Бжлгария.

КНИГОПИС.

ПОЩА.

ПРОДЪЛЖАВА СЕ ПОДПИСКАТА НА

СП. „ХРИСТИЯНКА“.

Редакцията на сп. ХРИСТИЯНКА има за задача да поднася всеки месец на християнското семейство най-отбрано, увлекателно и разнообразно четиво. ХРИСТИЯНКА ще поднася материали, засегащи всички животрелпящи въпроси на верата и духовната култура вжобще. Ще бждат застъпени : християнското изкуство (живопис, поезия, белетристика и пр.); популярен преглед на съвремените философски учения; из живота на християнката в миналото; религиозно-нравствени и догматически материали; вести и бележки из живота на Християнската Църква у нас и в чужбина; домакински вести; църковни и духовни песни; религиозни мисли; библейски задачи и пр.

Всичко ще се изнася в популярна форма, за да бжде достъпно на по-широк кръг читатели.

Годишен абонамент (за 10 книжки) 40 лв. в предплата. Абонаментът може да се изплати и на два пъти.

Който запише 6 абонати предплатени, получава даром едно течение.

Всички, които получавате „Християнка“, постарайте се да запишете нови абонати.

Цена 16 лева.

ИЗДАВА БЕЛИЯ КРЪСТ НА БЪЛГ. ПРАВОСЛ. ЦЪРКВА,
УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕН КОМИТЕТ.

ВСИЧКИ МАТЕРИАЛИ СЕ ИЗПРАЩАТ ДО РЕДАКЦИЯТА
НА СП. „ХРИСТИЯНКА“ — СОФИЯ, СВ. СИНОД.

Печатница „Добруджа“ — Ул. „Раковски“ № 123. — София.